

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Laura Muona ja Katarina Suviniitty

Sähköinen lastenlauluhakemisto

Uusia työkaluja varhaisiän musiikkikasvatukseen

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Musiikintutkinto

Musiikki-pedagogi (AMK)

Opinnäytetyö

13.5.2019

Tekijä(t) Otsikko	Laura Muona ja Katarina Suviniitty Sähköinen lastenlauluhakemisto
Sivumäärä Aika	28 sivua + 1 liite 13.5.2019
Tutkinto	Musiikkipedagogi (AMK)
Tutkinto-ohjelma	Musiikin tutkinto
Suuntautumisvaihtoehto	Varhaisiän musiikkikasvatus ja taiteen soveltava käyttö
Ohjaaja(t)	MuT Annu Tuovila
Sähköiset apuvälineet ovat monilla aloilla jo arkipäivää, mutta lähes kaikki varhaisiän musiikkikasvattajien työssä käytettävä materiaali on edelleen kirjojen ja CD-levyjen varassa. Halusimme opinnäytetyössä selvittää, olisiko sähköiselle lastenlauluhakemistolle käyttöä varhaisiän musiikkikasvattajien työkentällä, kuinka se toteutettaisiin ja miten se toimisi käytännössä. Tämän lisäksi pohdimme lastenlauluhakemiston laajentamista sekä sen vientiä koti- ja päiväkotiympäristöön. Keräsimme Googlen tarjoamalle online-pohjalle 391 lastenlaulua, jotka analysoimme laulun sanojen sekä musiikillisten elementtien pohjalta. Keräsimme myös tietoa lastenlauluhakemiston tarpeellisuudesta haastattelemalla yhdeksää musiikkialan opiskelijaa ja ammattilaista, jotka työskentelivät monipuolisesti musiikkikasvatuksen parissa. Testaajat kokeilivat lastenlauluhakemistoamme kahden viikon ajan. Ensimmäisen testiviikon jälkeen kehitimme lastenlauluhakemistoa saamamme palautteen perusteella. Toisen viikon jälkeen saimme palautetta parannusten onnistumisesta. Opinnäytetyö sisältää tietoa varhaisiän musiikkikasvattajien työkentältä, sen tarpeista, vaatimuksista ja odotuksista sekä musiikkikasvatuksen, etenkin laulamisen, vaikutuksista lapsen kehitykseen. Käsittelemme myös yhteiskuntamme digitalisoitumista ja sen vaikutuksia varhaisiän musiikkikasvatuksen alaan. Taustatietojen ja opinnäytetyön eri työvaiheiden kuvailun lisäksi pohdimme lopuksi aiheemme tulevaisuuden näkymiä. Uskomme, että opinnäytetyöstämme on apua varhaisiän musiikkikasvattajille sekä digitaalisten työkalujen käyttöönottoon ja kehittämiseen alallamme. Opinnäytetyömme koostuu kirjallisen osuuden lisäksi lauluhakemistosta sekä hakemiston käyttöohjeista.	
Avainsanat	Varhaisiän musiikkikasvatus, varhaisiän musiikkikasvattaja, lastenlaulut, lastenlauluhakemisto, innovaatio, digitalisaatio

Author(s) Title	Laura Muona and Katarina Suviniitty A Digital index of children's songs
Number of Pages Date	28 pages + 1 appendice 13 May 2019
Degree	Bachelor of Music Education
Degree Programme	Music Degree
Specialisation option	Early Childhood Music Education and Community Music
Instructor(s)	Annu Tuovila, DMus
Early childhood music education is a young profession in the field of music pedagogy. Therefore, digitalization has not reached the music playschools yet and teachers rely on books and CDs for their musical material - despite the existing, very evolved technology. The aim of the present study was to determine whether a digital index of children's songs would be needed among the early childhood music teachers. Another important goal was to explore whether such index provided actual (hands-on) benefit to these teachers in their daily work. We also had to find the right basis for constructing an optimal user-friendly index. The index we chose worked successfully for the purpose of our study. For this thesis, we listed 391 children's songs, analyzed them and wrote the analysis down on an online database called Google Sheets. This children's song index was forwarded to be tested by nine early music professionals, some of whom were students while others had already graduated as early childhood music teachers. These testers worked in various fields of early childhood music education. They tested the index of children's songs for a week and gave us feedback on their experiences. Based on the feedback, we developed the index of children's songs further, and then gave it back to the same testers for another week. The testers provided a second round of feedback and conveyed whether they would use this type of tool in their job. This study first overviews early childhood music education, especially singing, and what effect/influence music and singing have on the interaction between children and parents. Another important topic was to explore how music education can support children in their different developmental phases. In addition, the present study further discusses more overall the work in the field of early childhood music education as well as digitalization in our society. After the theoretical rationalizations, the online index of children's songs is displayed. The stages of testing the index are described and, finally, we provide a reflection of the process. We also evaluate the outcome of the study and look ahead at the following digital steps to be taken in the field of early childhood music education.	
Keywords	Early childhood music education, early childhood music educator, children's songs, index of children's songs, innovation, digitalisation

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Musiikki ja laulaminen lapsen kehityksen tukena	3
2.1	Kokonaisvaltaiset elämykset	3
2.2	Varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen	3
2.3	Laulun vaikutus kielen ja aivojen kehitykseen	4
2.4	Musiikilla siivitetään arjen siirtymiä	4
2.5	Jokeltelusta puheeksi	5
2.6	Motoriikan eriyttäminen ja koordinaation vahvistaminen	6
2.7	Kohti kouluikää	6
3	Varhaisiän musiikkikasvatuksen työnkuvat	7
3.1	Digitalisaatio varhaisiän musiikkikasvatuksessa	8
3.2	Hakemiston apu varhaisiän musiikkikasvattajille	10
4	Lastenlauluhakemiston suunnittelu ja toteutus	11
4.1	Lauluhakemiston tavoite	11
4.2	Lauluhakemiston toteutus	12
5	Valmiin lastenlauluhakemiston käyttöohjeet	16
5.1	Käyttö tietokoneella	16
5.2	Käyttö älypuhelimella	16
5.3	Hakusanat ja lauluhakemiston värikoodaus	16
6	Hakemiston testaus	18
6.1	Valmistelut	19
6.1.1	Testaajien haastattelu	20
7	Hakemiston testaaminen ja sen arviointi	21
7.1	Testausviikon risut ja ruusut	21
7.2	Kehitysehdotuksista teoiksi	23
8	Pohdinta	26
	Lähteet	28
	Liitteet	1

Liite 1. Lastenlauluhakemisto (linkki)	1
Liite 2. Lauluhakemiston käyttöohjeet	1

1 Johdanto

Opinnäytetyön aihe syntyi tarpeesta, johon törmäsimme suunnitellessamme musiikkileikkikoulutunteja. Teimme yhdessä kesäopintoina 2017 eräänlaisen lastenlaululistan Kallion kirjastossa. Keräsimme Excel-ohjelmaa muistuttavaan Google Sheets-palveluun jo julkaistuista nuottikirjoista laulun nimen, säveltäjän nimen ja tiedon mistä laulukirjasta teos löytyy. Tehtyämme tehtävän palautteessa toivottiin syvä-analyttisempaa tiedonkäsitteilyä laulujen osalta, jolloin idea lastenlauluhakemistosta alkoi kypsyä mielessämme. Ryhdyimme analysoimaan lastenlaulujen tonaliteettia, ambitusta, aihetta ja teemaa. Hetken aikaa aiheen parissa työskenneltyämme aloimme miettiä, että sähköinen hakemisto helpottaisi musiikkileikkikouluopettajan työtä. Listasta voisi suoraan etsiä joko musiikillisen tavoitteen tai tunnin kokemuksellisuuteen liittyvän tavoitteen mukaan lastenlauluja. Hakemistossa voisi mahdollisesti jopa olla kaikki materiaali, kuten nuotit ja äänitteet, valmiina pientä maksua vastaan.

Musiikkikasvatuspäivillä Laura Muona kävi luennolla, jolla luennoitsija ja musiikinopettaja Pietu Halonen kertoi samankaltaisesta projektista, joka meillä oli vielä idean tasolla. Yhteystiedot vaihdettiin ja jonkin ajan päästä olimme yhteydessä Haloseen. Hän esitteli omaa materiaalipankkia, jota hän oli ryhtynyt kokoamaan verkkosivustolle. Tekijänoikeusasiat olivat olleet haasteellisia, minkä vuoksi hän sanoi, että etenkin opintojen ohella työ voi olla liian kuormittavaa. Hänen hakukoneessaan oli samankaltaisia avainsanoja, kuin meillä ja hänen tavoitteenaan oli tehdä palvelusta ensisijaisesti tekijänoikeuksien vuoksi maksullinen. Siinä missä meidän materiaalipankkimme pitää sisällään ainoastaan lastenmusiikkia, Halosen hakemistossa on laaja valikoima kaiken tyylistä musiikkia, sisältäen myös lastenmusiikin.

Lauluhakemistojen yhtäaikainen syntyminen viestii digitalisaation verkkaisesta rantautumisesta alallemme, musiikkikasvattajien tarpeesta digitalisaation luomille mahdollisuuksille ja siitä, että sähköiset arkistot helpottaisivat musiikkikasvattajien työtä sekä mahdollisesti myös viestintää musiikkikoulun ja kodin tai päiväkodin välillä. Tietotekniikka voi toimia parhaillaan työtä tukevana ja helpottavana välineenä, joka tuo ihmisiä lähemmäs toisiaan. Sähköiset apuvälineet ja palvelut voisivat palvella myös lapsiperheitä, jotka asuvat kaukana kirjastoista ja kaupungeista, tai ovat muista syistä paljon kotona. Internetistä löytyvä lastenlauluhakemisto tarjoaisi lapsiperheelle nuotistoa, jota ei tarvitsisi lähteä etsimään kirjastosta.

Kerättyämme kappaleet lauluhakemistoomme testasimme sen toimivuutta yhdeksän varhaisiän musiikkikasvattajan avulla. Osa testaaajista oli testin aikana edelleen opiskelemassa, ja osa heistä on jo valmistunut Metropolian Ammattikorkeakoulusta musiikkipedagogiksi. Heille lähetettiin sähköpostitse linkki lauluhakemistoon sekä ohjeet sen käyttöön. Viikon testailun jälkeen haastattelimme heitä, ja haastattelujen perusteella teimme joitain muutoksia hakemiston ulkonäköön ja hakusanoihin. Tämän jälkeen testaaajaryhmämme sai hakemiston uudestaan kokeiluun viikoksi, jonka jälkeen haastattelimme heitä lyhyemmin toistamiseen.

Tällä opinnäytetyöllä on kaksi tekijää, ja työ koostuu lastenlauluhakemistosta ja kirjallista osiosta. Keräsimme lastenmusiikkia lauluhakemistoomme, jonka jälkeen testasimme sen toimivuutta yhdeksän musiikkikasvattajan avulla. Osa testaaajista oli testin aikana edelleen opiskelemassa, ja osa heistä on jo valmistunut Metropolian Ammattikorkeakoulusta musiikkipedagogiksi. Heille lähetettiin sähköpostitse linkki lauluhakemistoon, sekä ohjeet sen käyttöön. Viikon testikäytön jälkeen haastattelimme heitä, ja haastattelujen perusteella teimme joitain muutoksia hakemiston ulkonäköön ja hakusanoihin. Tämän jälkeen testaaajaryhmämme sai hakemiston uudestaan kokeiluun viikoksi, jonka jälkeen haastattelimme heitä lyhyemmin toistamiseen.

Laura Muona on kirjoittanut opinnäytetyön toisen luvun, jossa kerrotaan musiikin ja laulamisen tuesta lapsen kehitykseen. Muona on kirjoittanut myös viidennen luvun, jossa käydään läpi lauluhakemiston käyttöohjeet, jotka ovat hänen kädenjälkeään. Katarina Suviniitty kertoo kolmannessa luvussa musiikkikasvattajan työnkuvista ja kertoo digitalisaatiosta alallamme. Hänen kädenjälkensä on vahvempi myös kuudennessa ja kahdeksannessa luvussa. Loput kappaleet olemme kirjoittaneet yhdessä. Opinnäytetyössä käydään kronologisesti läpi lauluhakemiston kokoaminen, materiaalin valitseminen, testausjaksot sekä niiden tulokset. Lopuksi pohdimme vielä tulevaisuuden suunnitelmia ja seuraavia askelia.

2 Musiikki ja laulaminen lapsen kehityksen tukena

2.1 Kokonaisvaltaiset elämykset

Varhaisiän musiikkikasvatuksen opintojen aikana olemme päässeet seuraamaan lähtietäisyydeltä musiikin vaikutuksia lapseen ja lapsen kehitykseen. Lapset sisäistävät musiikkia nopeasti ja kokonaisvaltaisesti, eivätkä kyllästy toistoihin ja laululeikkeihin. Tutut laulut ja melodiat tuovat turvaa ja uudet laulut kiinnostavat, innostavat ja kutsuvat nauttimaan ja oppimaan. Laulujen avulla opitaan myös yhteisiä pelisääntöjä ja normeja (kuten käytöstapoja ja oman vuoron odotusta), jotka voivat auttaa myös koko perheen tai päivähoidon siirtymätilanteissa ja muissa sosiaalisissa tapahtumissa. Musiikin moninainen kokeminen ja harrastaminen, kuuntelu, soittaminen ja laulaminen sekä leikin omaisesti kaikkien näiden toimintojen käyttäminen voivat tukea lapsen kehitystä. Musiikkileikkikoulussa laululeikeillä, soittoharjoituksilla ja musiikkiliikunnalla tahdotaan tukea lapsen kuulon, motoristen, sosioemotionaalisten ja kognitiivisten taitojen, sekä kielin kehittymistä eri herkkyyskausilla. (Lindberg-Piironen & Ruokonen 2017, 65-68.)

2.2 Varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen

Masu- ja vauvamuskareissa vanhempia kannustetaan käyttämään omaa ääntään: loruttelemaan ja laulamaan uudelle perheenjäsenelle. Vanhemman ääni onkin lapselle kaikista kaunein ääni maailmassa. (Krokfors 2017, 143). Äidin ääni on tutuin, sillä se on kuulunut kohtuun ennen lapsen syntymää: lapsi tunnistaa sen syntymän jälkeen ja sen kuuntelu rauhoittaa. Isän matalampaa resonoiva ääni ei ole välttämättä kuulunut sikiölle yhtä hyvin, jonka vuoksi myös isän lauleskelu olisi tärkeää: yhteisten musiikkihetkien avulla isänkin ääni tulee tutuksi.

Vauva pystyy tunnistamaan raskauden aikana usein laulettuja tai soitettuja melodioita, jotka voivat rauhoittaa lasta stressaavissakin tilanteissa ja luoda turvallisuuden tunnetta kiintymyssuhteen kehittyessä. (Linnavalli 2018, www.musikkarit.fi.) Vauva myös etsii kuulemilleen äänille lähdeä. Vanhemman tai muun hoitajan puhuessa tai laulaessa vauva keskittyy katseensa suun ja silmien alueelle ja yhdistää näin kaksi aistiärsykettä, näkö- ja kuulohavainnon, yhdeksi kokonaisuudeksi. Kuulohavainto auttaa lasta ymmärtämään sanojen rytmikkäitä ja näköhavainto on tärkeä esimerkiksi vokaalien muodostusta harjoitellessa. Lapsen peilisolut ryhtyvät matkimaan aikuisen suun liikkeitä, jolloin vokaalien ja oman

äidinkielen opettelu tehostuu. (Huotilainen 2009, 121-124.) Yhteinen keskustelu, katsekontakti, lauleskelu ja laululeikkeihin yhdistetty kosketus ja liike auttavat lasta hahmottamaan itseään ja ympäristöään. Lapset rakastavat tuttuja lauluja ja laulujen kautta koettu yhteinen innostus ja ilo tukevat lapsen ja vanhemman vuorovaikutusta ja kielen oppimista. Uskomme että lauluhakemistostamme löytyisi tuttujen laulujen lisäksi uusia laulututtavuuksia, joita tuoreet vanhemmat voisivat hyödyntää vuorovaikutussuhteen kehittämisessä ja stressin vähentämisessä.

2.3 Laulun vaikutus kielen ja aivojen kehitykseen

Laulaminen ja loruttelu edesauttavat lapsen vuorovaikutustaitoja sekä tarkkaavaisuuden kohdistamista ja äidinkielen oppimista ennen puhetaidon kehittymistä. (Lindeberg-Piironen & Ruokonen 2017, 65-68). Lapsi havainnoi laulajan suun ja kasvojen liikkeitä, sekä oppii sitä kautta yhdistämään tietyt vokaalit, äänenkorkeudet ja valmistautuu oman äänensä tuottamiseen. (Huotilainen 2009, 121-124.) Laulujen avulla vahvistetaan myös lapsen halua tuottaa itse tuttuja sanoja, joita voidaan kertailla pienten laulunpätkien avulla. (Lindeberg-Piironen & Ruokonen 2017, 65-68.) Musiikkiin yhdistetyn liikkeen on aivotutkimuksissa huomattu kasvattavan alle vuoden ikäisten lasten aivovastetta. (Linnavalli 2018). Loruttelu- ja runomitassa olevat laulut ovatkin omiaan juuri tähän kehitysvaiheeseen. Uskomme, että lauluhakemistostamme löytyy tähänkin tarkoitukseen sopivia lauluja niin kotiin kuin päiväkotiin ja musiikkileikkikouluunkin.

Laululla ja niihin yhdistetyillä liikkeillä tuetaan koordinaatiota ja kielellistä kehitystä, mutta myös muistia. ”Kas metsämökin ikkuna, sielt’ tonttu ulos kurkistaa”- on esimerkiksi erittäin hyvä laululeikki, jossa voidaan jo yhden kappaleen aikana harjoitella monia asioita: laulamista ja liikkeen tekemistä yhtä aikaa, uusien sanojen, kuten ”laputtaa” kuvailemista liikkeellä, muistin harjoittamista monella liikkeellä ja tarinalla, muotoja (ikkuna), rytmiä, toisten auttamista ja AB-rakennetta. Kyseinen kappale löytyy myös lauluhakemistostamme.

2.4 Musiikilla siivitetään arjen siirtymiä

Myös arjessa laululeikit ja lorut voivat auttaa lasta ja vanhempaa. Joskus asioiden tekeminen ei tunnu mielekkäältä, jolloin seurauksena voi olla yhteistyöstä ja yhteisistä säännöistä kieltäytyminen, turhautuminen ja itku- tai raivokohtaus. Tällöinkin oikein ajoitettu

musiikki tai laululeikki voi olla kantava tekijä tilanteiden yli. (Lindeberg-Piironen & Ruokonen 2017, 104.) Pienen lapsen toiminta on vielä hyvin kokonaisvaltaista, ja tiettyihin toimintoihin liitetyt laulut voivat helpottaa keskittymiskykyä sekä rauhoittaa tai virkistää lasta. Laulamalla annetut ohjeet myös luovat lämmintä ilmapiiriä, ja ne voivat helpottaa vaikeita hetkiä kuten pukemista, vaipanvaihtoa ja vatsakipuja.

Annu Aaltonen tutki opinnäytetyössään *Musiikki varhaiskasvatuksen tukena päiväkotiarjessa* (2017), voidaanko musiikilla helpottaa lasten ja päiväkotihenkilökunnan arkea. Kohderyhmänä oli neljä 2-vuotiaasta lasta. Aaltonen oli miettinyt valmiiksi lorut ja laulut, jotka voisivat tukea päiväkotiarjen perusrutiineja. Testaus kesti muutaman viikon ja sen ohella Aaltonen piti myös toiminnallisia tuokioita.

Päiväkotirutiineilla tarkoitettiin tässä opinnäytetyössä pukemista, siirtymistä, vessassa käymistä, ruokailua, päiväunia ja muita tilanteita, joissa lapset muuttuivat helposti levottomiksi. Kokeilun aikana kävi ilmi, että laulettu musiikki auttoi erityisesti niissä tilanteissa, joissa lapsi oli todella levoton, jopa itkuinen. Lapsen huomio saatiin käännettyä ja harmitus muuttuikin kiinnostuneeksi kuunteluksi. Aaltonen oli valinnut muihin siirtymätilanteisiin rauhallisia ja osittain tuttujakin lauluja, ja huomasi myös taustalla soivan rauhallisen musiikin vaikuttavan lapsiin rauhoittavasti. Kuin vahingossa lapset oppivat innostavan ja kannustavan, musiikin siivittämän ympäristön kautta arjen asioita, sekä käytöstapoja ja toiminnan malleja. Musiikki myös helpotti hankalia siirtymätilanteita ja lapsia rauhoittumaan. (Aaltonen 2017, 33.)

2.5 Jokeltelusta puheeksi

Lapsen kasvaessa hän osaa jo tehdä monia asioita: kokonaismotoriikka kehittyy ja eriytyy, hienomotoriikka paranee, itsensä eriyttäminen muista selkeytyy ja suu hakee sanoja ja laulunpätkiä, kun puhe ja kommunikaatiotaidot kehittyvät. Laulun ja musiikin avulla voidaan tukea kielen kehitystä ja oppimista tässäkin kehitysvaiheessa. Hauskat sanarytmit ja laulut ovat omiaan lapsen suun alueen lihasten ja äänihuulten aktivoimisessa, sekä kannustavat lasta ilon kautta käyttämään omaa ääntään. Alle kouluikäisten lasten äänihuulet ovat vielä niin pienet, ettei niillä pysty tuottamaan matalia ääniä, vaan lapsen äänialue ulottuu d1-e2 välille. (Krokfors 2017, 148.) Hakemistossamme olevat kappaleet ovat suurimmaksi osaksi lähellä näitä alueita, ja niitä on helppo ja mukava laulaa lapsen

kanssa kotona tai hoidossa. Myös kappaleiden ambitukset, eli äänialueet joilla kappaleen melodia kulkee, käyvät ilmi tekemästämme lauluhakemistosta, joten kappaleiden valitseminen tällä perusteella on helppoa.

2.6 Motoriikan eriyttäminen ja koordinaation vahvistaminen

Lapsi ottaa yleensä ensimmäiset tanssiaskelensa jo ennen kävelyn aloittamista: Musiikin rytmissä polvet joustavat ja lapsi hytkyttää itseään rytmin mukana. (Huotilainen 2009, 121-124.) Myös liikkumista, kävelyä, varpailleen nousua, keinumista, hyppimistä ja tasapainoilua harjoitellaan musiikin ja musiikkiliikunnan keinoin. Lisäksi lapsi alkaa kokonaisvaltaisen musiikkiliikunnan myötä hahmottaa musiikillisia elementtejä, kuten ”voimakkaasti-hiljaa” tömistellen ja hiipien, ”korkea-matala” varpaillaan kurotellen ja kyykistellen, sekä ”nopeasti-hitaasti” kipitellen ja kävellen. Musiikkiliikunnan kautta saadaan vahvistettua myös perussykettä.

Mielikuvat sekä abstrakti ajattelu kehittyvät ja musiikin siivittämät leikit ja tarinat ruokkivat lapsen mielikuvitusta. Musiikillinen toiminta kehittää lapsen luovuutta ja konkretian ulkopuolista ajattelua, sekä kannustaa lasta ilmaisemaan itseään kehollisesti ja musiikillisesti. Musiikista saatavien ideoiden, sanoitusten, nyanssien ja karaktäärien avulla lasta voidaan kannustaa ilmaisemaan itseään rohkeammin kehollaan. Lapsi voi kuvailla eläinten liikkumista tai improvisoida musiikin innoittamana omia liikkeitään ja ideoitaan. Tasapaino, rytmi ja niin suuret kuin pienet liikeradat tulevat tutuiksi musiikkiliikunnan ja lauleikkien kautta. Musiikkiliikunnan avulla lapsi voi oppia hahmottamaan omaa paikkaansa isommassa ryhmässä ja erilaisilla harjoituksilla lasta voi tukea hahmottamaan oman liikkeen vaikutusta muiden liikkeeseen.

2.7 Kohti kouluikää

Kun lähestytään kouluikää, on kielen kehitys jo pitkällä ja erilaiset symbolit, numerot ja kirjaimet alkavat kiinnostaa lasta. (Lindeberg-Piironen & Ruokonen, 79-82) Näitä taitoja on hauskaa opetella yhdessä vanhemman kanssa musiikin ja laulun keinoin. Lauluhakemistomme avainsanat voisivat auttaa vanhempia, sekä esi- ja alakoulun henkilökuntaa löytämään lauluja, jotka puolestaan kiinnostaisivat ja innostaisivat koulun kynnyksellä olevia lapsia.

Musiikin rytmiset elementit voivat antaa valmiuksia laskemiseen, ja monissa lauluissa lasketaan myös sanoituksissa: Viiteen, Kolme varista, Viisi pientä ankkaa, Elefanttimarssi, Sirkuspellet yms. Musiikin opetuksessa voidaan siirtyä teoreettisempiin tehtäviin ja lapsille voidaan opettaa esimerkiksi tahtiosoitusten merkityksiä. Lauluhakemistossamme kappaleista on kirjoitettu auki myös tahtilajit, joten ne tulevat myös helposti esiin kappaleita selatessa tai etsiessä.

3 Varhaisiän musiikkikasvatuksen työnkuvat

Varhaisiän musiikkikasvatus on musiikin opettamista monipuolisilla työtavoilla pääasiassa alle kouluikäisille lapsille ja heidän perheilleen. Musiikkikasvatus on taidekasvatuksen alakäsite, ja sillä pyritään varhaisiän taidekasvatuksen tavoitteisiin musiikin keinoin. (Suomen musiikkioppilaitosten liitto Ry 2019) Opetushallituksen vuonna 2017 julkaistun taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelmassa varhaisiän musiikkikasvatuksen tavoitteiksi on kirjattu lapsen musiikillisten valmiuksien, itsetunnon ja luovuuden kehittäminen. Opetuksessa vahvistetaan lapsen kokemuksia ja elämyksiä moniaistillisella ja monia taiteenaloja hyödyntävällä toiminnalla (Opetushallitus 2017). Monipuoliset työtavat musiikkileikkikoulussa kehittävät lapsia kokonaisvaltaisesti ja tarjoavat ärsykeitä rakentaa omaa identiteettiä turvallisessa ympäristössä vuorovaikutuksessa toisten kanssa (Ruokonen & Ruismäki 2013, 116-117).

Ikäryhmä ja lasten taitotaso vaikuttavat tuntikohtaisiin tavoitteisiin, jotka voivat olla varhaisiän musiikkikasvattajan arvioitavissa tai esimerkiksi musiikkikasvattajan sekä tuntien tarjoajan yhteisessä harkinnassa (Paananen 2009, 142-144). Varhaisiän musiikkikasvattaja voikin olla avainasemassa tukeakseen oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä kognitiivisesti ja sosiaalis-emotionaalisesti (Haavisto 2017, 6). Syvällisempien pedagogisten tavoitteiden lisäksi varhaisiän musiikkikasvattajan työhön kuuluu tuntisuunnitelmien luominen sekä toteuttaminen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti niin, että opetushallituksen tavoitteet toteutuvat. Joissain musiikkikouluissa, esimerkiksi Jamkidsillä, varhaisiän musiikkikasvattajat jakavat materiaalia kollegoidensa kanssa tuntien suunnitteluun, mutta kaikkialla tämä ei toteudu. Tuntien suunnittelu, kuten työn toteuttaminenkin, voi välillä tuntua yksinäiseltä. Onneksi sosiaalisessa mediassa, esimerkiksi Facebookissa, varhaisiän musiikkikasvattajat tarjoavat toisilleen vertaistukea, ideoita ja materiaalia musiikkileikkikoulutunteja varten. Opinnäytetyön aikana huomasimme kuitenkin, että käden ulottuvilla olevaa materiaalia voisi olla huomattavasti enemmän ja helpommin saatavilla

Musiikkileikkikoulutunnit sijoittuvat yleisimmin ilta-aikoihin, mutta etenkin päiväkodeissa ja järjestöillä tunteja voi olla muinakin ajankohtina. Esimerkiksi Katarinalla on kokemusta niin kello neljän jälkeen pidetyistä musiikkileikkikoulutunneista, kuin aamu kymmeneltäkin pidetyistä tunneista. Varhaisiän musiikkikasvattajan leipä on helposti ripoteltu muuriksi maailmalle, joten opetuspisteiden välillä täytyy matkustaa ja itseohjautuvuus sekä organisointitaidot ovat tarpeellisia. Arjen mahdollinen hektisyys voi hankaloittaa kirjastossa tai musiikkiliikkeissä käymistä, jolloin materiaalin kerääminen musiikkileikkikoulutunteja varten jää puutteelliseksi. Internetistä löytyvä lastenlauluhakemisto olisi ratkaisu kiireisten ja yksin puurtavien varhaisiän musiikkikasvattajien työnteon haasteisiin. (Haa-visto 2017, 10-16.)

3.1 Digitalisaatio varhaisiän musiikkikasvatuksessa

Digitalisaatio on laaja käsite, joka merkitsee taloudessamme ja yhteiskunnassamme tapahtuvaa muutosta, johon viestintä- ja tietotekniikka on vaikuttanut. Tämän lisäksi digitalisaatiolla voidaan tarkoittaa tiedon siirtämistä, tallentamista sekä käsittelemistä tietotekniikan avulla. Digitalisaatio mahdollistaa fyysisten tuotteiden siirtymisen sähköisiksi versioiksi, mikä osaltaan lisää tehokkuutta ja muokkaa ihmisten kulutustottumuksia. (Itkonen 2015.) Nykyään on esimerkiksi tavallista ladata musiikkia jonkin tietoteknisen sovelluksen avulla ilman fyysisen CD-levyn investoimista.

Koimme lastenlauluhakemistoa kootessamme varhaisiän musiikkikasvatusalan jääneen digitalisaatiossa paikoilleen siitä syystä, että esimerkiksi lastenlaulumateriaalia ei ole internetissä paljoakaan ladattavissa, eikä sähköpostiviestien rinnalle ole kehitetty monipuolisempia tapoja kommunikoida vaikkapa perheiden kanssa. Halusimme tarttua haasteeseen tavoitteena helpottaa varhaisiän musiikkikasvattajien arkea digitalisaation keinoin. Olimme sitä mieltä, että digitalisaation avulla musiikkileikkikoulun opettajat voisivat suunnitella musiikkileikkikoulutuntejaan vaivattomammin materiaalin ollessa älylaitteiden ulottuvissa. Tämän lisäksi musiikkileikkikoulutunnit voisivat rikastua digitaalisten sovellusten avulla ja näin ollen ajankohtaistua tähän päivään. Digitalisaation avulla musiikkikasvatuksellisia elementtejä olisi vaivattomampi tarjota lapsiperheiden koteihin ja esimerkiksi päiväkoteihin. On hyvin tavallista, että musiikkileikkikoulutunnin jälkeen vanhemmat kysyvät nuotteja tai muuta materiaalia joistain lastenlauluista kiinnostuneina, jolloin jokin yhteinen sähköinen palvelin helpottaisi laulujen vinkkaamista vanhemmille.

Ryhtyessämme tutkimaan saatavilla olevaa digitaalista opetusaineistoa, löysimmekin joi-
tain opetuksen tueksi kehitettyjä sovelluksia. Muun muassa www.papunet.net -sivuilta
voi tulostaa kuvakortteja, www.musicdrivein.fi -sivuilta voi maksua vastaan löytää moni-
puolista musiikin opetusmateriaalia ja www.rockway.fi -sivuilla voi osallistua virtuaali-
muskariin. Varhaisiän musiikkikasvatus ei siis ole lainkaan täysin digitalisaation ulkopuo-
lella, minkä osoituksena on myös Metropolia Ammattikorkeakoulun vuonna 2015 aloi-
tettu virtuaalimuskarihanke. Hankkeessa paneuduttiin verkko-opetuksen ja -oppimisen
mahdollisuuksiin varhaisiän musiikkikasvatuksessa ja sen lähtökohtana oli ajatus musii-
kin harrastusmahdollisuuksien parantamisesta ja tasa-arvoistamisesta. Musiikkileikki-
kouluopetus toteutettiin hankkeessa videoiduilla tallenteilla ja reaaliaikaisilla musiikkileik-
kikoulutunneilla Skypen ja Google Hangouts -palveluiden avulla. Tietoteknisten palvelui-
den ansiosta musiikkileikkikoulu tavoitti syrjässä asuvat lapsiperheet sekä perheet Suo-
men rajojen ulkopuolella. Hanke sai positiivista palautetta, sillä hankkeen ansiosta etäi-
syydet ja kielelliset haasteet pystyttiin kumoamaan ja etäosallistuminen musiikkileikki-
kouluun onnistui. (Alsti-Lehtonen 2017, 11-18.) Digitaaliset musiikkileikkikoulut ja digi-
talisaation hyödyntäminen alalla tavoittaisi siis useammat ihmiset, jolloin musiikkitietoi-
suus leviäisi ja musiikin tarjoama tuki lapsen kehitykseen lisääntyisi. Tietoteknisten lait-
teiden arkipäiväistymisen huomioiminen musiikkileikkikoulutunneilla päivittäisi suunnitel-
mia ajankohtaisiksi ja tämän päivän lapsille helpommin lähestyttäviksi (Unkari-Virtanen
2017, 23-25).

Vaikka digitaalista opetusaineistoa löytyykin internetistä kattavasti, koimme lastenlaulu-
hakemistoamme vastaavien lähteiden löytämisen haasteelliseksi. Yksi löytämistämme
sivuista, joilla lastenlaulunuoitit on tarjolla, on www.nordicsounds.info, josta löytyy nuotti-
materiaalin lisäksi tietoa pohjoismaisten laulujen taustoista ja sanojen ääntämyksestä.
Nordic Sounds on vuonna 2014 alkanut projekti, jonka tavoitteena on ylläpitää pohjois-
maista tanssi- ja musiikkiperinnettä, esitellä sitä pohjoismaiden ulkopuolelle sekä luoda
uusia tapoja työskennellä pohjoismaalaisen musiikin ja tanssin kanssa (Nordic Sounds
2018). Pohjoismaiden rajojen ylittäminen on mahdollista verkkoalustan avulla.

Tietotekniset alustat mahdollistavat uudenlaisia tapoja toimia ja tarjoavat työvälineitä
ammattikentällä työskentelemiselle. Uusille tavoille valmentautuminen voi kuitenkin vaa-
tia harjoittelua ja työn muuttuminen digitaalisempaan suuntaan saattaa hämmentää var-
haisiän musiikkikasvattajia. Käyttäjätystävälliset ohjeet palveluiden käyttöön ovat ehdot-
toman tärkeitä, jotta käyttökynnys madaltuisi ja tietotekniikasta saisi kaiken mahdollisen
hyödyn omaan toimintaan. (Unkari-Virtanen 2019, 25-26.)

Opinnäytetyössämme tavoitteenamme on ensisijaisesti tarjota varhaisiän musiikkikasvattajille tietotekninen apuväline musiikkikasvatustyön toteuttamiselle. Kuten aiemmin mainitsimme, internetistä löytyy kattavasti digitaalista opetusmateriaalia etäopiskeluun, verkkomusiikkitunneille ja moniin nuotteihinkin. Suoraan varhaisiän musiikkikasvattajille tarjottua kaiken lastenmusiikin kattavaa palvelinta ei kuitenkaan vielä ole, vaikka jo julkaistu muukin materiaali osaltaan helpottaa ja rikastuttaa varhaisiän musiikkikasvattajien työtä. Yhteisenä tekijänä verkosta löytyvissä hankkeissa on ollut se, että tietotekniikan avulla halutaan taata musiikkimateriaalin saavutettavuus etäisyyksistä huolimatta. Kuten virtuaalimuskarit, niin myös lastenlauluhakemisto on saavutettavissa kaikkialla, missä internet-yhteys muodostuu. Tämä mahdollistaa palvelun käyttämisen missä ja milloin vain, jolloin tietotekniikan avulla pystymme auttamaan esimerkiksi varhaisiän musiikkikasvattajaa, joka pitää suomenkielisiä musiikkileikkikoulutunteja toisella puolella maailmaa.

Kuten aiemmin mainitsimme, tietotekniikan avulla tarjottavat palvelut on saatavilla etäisyyksistä huolimatta. Verkosta löytyvä lastenlauluhakemisto voi mahdollisesti auttaa varhaisiän musiikkikasvattajia maailmanlaajuisesti, etenkin jos jonain päivänä käyttäjät saavat lastenlaulunuohteja palvelusta omaan käyttöönsä. Käytössä olleiden resurssien vuoksi emme kuitenkaan voineet luoda nuotteja tarjoavaa Internet-palvelua, sillä tekijänoikeusasioiden selvittäminen yksistään olisi työllistänyt meitä liikaa. Tämä tarkoitti sitä, että lastenlauluhakemisto palveli parhaiten niitä musiikkikasvattajia, joilla oli hakemiston teokset saatavilla.

3.2 Hakemiston apu varhaisiän musiikkikasvattajille

Erään testaajan sanoin: *”Monet työvälineet ja palvelut ovat sähköistyneet, joten miksi emme hyödyntäisi olemassa olevia tietoteknisiä mahdollisuuksia helpottaaksemme tärkeää kasvatuksellista työtämme”*. Siinä missä virtuaalimusiikkileikkikoulut tavoittivat perheitä rajattomasti, lastenlauluhakemisto tavoittaisi musiikkileikkikouluopettajia ja vähentäisi työn kuormittavuutta helposti löytyvillä materiaaleilla. Käsillä olevat materiaalit saataisivat kannustaa varhaisiän musiikkikasvattajia kokeilemaan uusia lauluja, joka monipuolistaisi musiikkileikkikoulutuntien sisältöä. Eräänä käytännöllisenä apuna olisi myös musiikkileikkikouluopettajan kuorman keveneminen, sillä nuottikirjojen ja tulostettujen nuottipaperipinojen korvaaminen vaikkapa yhdellä tabletilla helpottaisi liikkumista työpaikalla.

Kuten virtuaalimusiikkileikkikouluhankkeessa, myös lastenlauluhakemistossa on tärkeää huomioida palvelun käyttäjäystävällisyys, sen selkeys ja materiaalien helppo saatavuus. Jotta sähköinen hakemisto todella olisi avuksi, sen käytön tulisi olla vaivatonta ja hakemiston pitäisi todistaa käytännöllisyytensä suhteessa esimerkiksi tuttuihin kirjastopalveluihin. Parhaimmillaan digitalisaatio onkin juuri tällaista tekemisen tapojen kokonaisvaltaista uudistamista, joka tuo lisäarvoa jo olemassa olevaan toimintaan. (Itkonen 2015.)

4 Lastenlauluhakemiston suunnittelu ja toteutus

4.1 Lauluhakemiston tavoite

Tavoitteenamme on auttaa musiikkileikkikouluopettajia löytämään monipuolisesti erilaisia lastenlauluja erilaisiin tarkoituksiin, ensisijaisesti musiikkileikkikoulutunnin pitämistä varten. Olemme huomanneet, että tuntien suunnittelu saattaa välillä olla haastavaa joko inspiraation puutteen tai vähäisen materiaalitietämyksen vuoksi. Hakemistoa selaamalla voisi löytää ideoita omalle musiikkileikkikoulutunnille, sekä samalla materiaalia tunnin sisällöksi. Olimme aikaisemmin kesällä 2017 tehneet saman tapaisen, hieman suppeamman hakemiston, jossa olimme jaotelleet lastenlaulut vaikeammin teemoittain. Kyseisessä hakemistossa ei käynyt ilmi sävellajeja tai muita musiikillisia elementtejä. Keskitimme enemmän nimellisiin teemoihin ja aihepiireihin (kuva 1).

Laululista Katarina&Laura 2017													SHARE
File Edit View Insert Format Data Tools Form Add-ons Help Last edit was on January 27													
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
1			Teoksen nimi		Tekijä/ Sanoittaja/ Suomentaja				Runo/Loru	Laulu			
2													
3													
4													
5	Eläimet				tekijä/sanoittaja						teos		si
6													
7			Hau-mau-muu-kukkuu		Säv. ja san. Riitta Korpela					L	Ti-Ti Nallen laululeikit		s.
8			Tillin tallin		Marjatta Pokela					L	Suuri Lastenlaulukirja 1		s.
9													
10													
11		Kissat	Faaron kissa		Peter Ohls					L	Lasten laulujen juhla		s.
12			Kesäkissa		Timo Klementtinen					L	Lasten oma lauluvuosi		s.
13			Kippurahäntä		-					L	Kiekkumaralla		s.
14			Kissa		brasilialainen kansansävelmä					L	Musiikkimatka		s.
15			Kissa ja jättiäinen		Tšekkoslovakialainen kansansävelmä/O.H.					L	Suuri Lastenlaulukirja 1		s.
16			Kissa kehää		Maria Kantlin					L	Anni Tannin lastenlaulut		s.
17			Kissan kehtolaulu		Maria Kantlin					L	Anni Tannin lastenlaulut		s.
18			Kissan pennun kehtolaulu		Einar Marvia/Rauni Kouta					L	Vauvojen laulun aika		s.
19			Kissanpoikien saunamatka		Sirkka Valkola-Laine					L	Suuri Lastenlaulukirja 1		s.
20			Kissat kuutamolla		Pertti Lahti					L	Suuri Lastenlaulukirja 1		s.
21			Mirri Sairastaa		Georg Malmstén/ Samuli S.								
22			Mummon Mirri		Maria Kaura-Aho					L	Vauvojen laulun aika		s.
23			Naamiokissa		Säv. Soli Perkiö san. Hannele Huovi					L	Lastenhuoneen laulukirja		s.
24			Neljä kissaa ja hiiri		Earl Robinson/O.H.					L	Suuri Lastenlaulukirja 1		s.
25			Olo-lonkos		Suomi					L	Vauvojen laulun aika		s.
26			Pikku kissa		Georg Riedel					L	Suuri Lastenlaulukirja 1		s.
27			Rohkeat kissanpojat		Marja-Riitta Väkevä					L	Suuri Lastenlaulu Kirja 2		s.
28			Tassun tassun		E A-H H					L	Vauvojen laulun aika		s.
29			Varjot, varjot		Säv. Soli Perkiö san. Hannele Huovi					L	Lastenhuoneen laulukirja		s.
30													

Kuva 1. Kesäopintoina tehdyn lastenlauluhakemiston jaottelu oli hieman epälooginen, eikä läheskään niin kattava kuin opinnäytetyönä tekemämme hakemisto. Se toimi kuitenkin inspiraationa tälle lastenlauluhakemistolle ja opinnäytetyölle.

Alkuperäisenä opinnäytetyön suunnitelmanamme oli kehittää nuottihakemisto, jonka avulla lastenlauluista saisi heti nuotin tai äänitteen näkyville. Tämä osoittautuikin suuremmaksi työksi kuin olimme osanneet odottaa. Soitimme asiaan perehtyneelle Pietu Haloselle, joka on itse koodannut sähköistä hakukonetta jo useamman vuoden. Hän kertoi muun muassa siitä, kuinka jokaista laulua varten on soitettava vähintään tuotantoyhtiölle ja säveltäjälle. Tekijänoikeudet ovat hänen kokemustensa perusteella suurin työnsarka koodauksen jälkeen. Päätimme siksi koota hakemiston niin, että siitä kävisi ilmi kirjallinen teos ja sivunumero, josta kappaleen löytää. Näin meidän ei tarvitsisi huolehtia tekijänoikeusasioista, eikä ryhtyä itse koodaamaan pohjaa, jolle äänitteiden ja nuottien tiedostomuotoja saisi ladattua.

Mietimme myös, mille pohjalle kirjaisimme laulut ylös. Halonen ehdotti, että tekisimme hakemistomme Google Sheets- pohjaan. Se oli hänen mukaansa helppokäyttöisin, helpon muokattava ja ilmainen online-pohja. Sinne oli helppoa lisätä kappaleita ja sitä on myös helppo jakaa. Valitsimme pohjan niin Halosen suosituksesta, kuin myös ajankäytöllisistä ja käytännön syistä.

Aika olikin yksi suurimmista rajaavista tekijöistä tässä opinnäytetyössä. Se vaikutti muun muassa lauluhakemiston laajuuteen. Rajasimme laulujen määräksi 400, ja laskimme, että jos haluamme kirjata ylös mahdollisimman paljon avainsanoja ja tarkan musiikillisen analyysin, kyseinen laulumäärä olisi mahdollinen opinnäytetyön vaatimien 15 opintopisteen rajoissa. Valitsimme lauluiksi omalla harkinnallamme pääasiassa uusia ja suosittuja lastenlauluja sekä teoksia, jotka uskoimme löytyvän hakemiston testaajilta tai helposti kirjastosta. Tiedostimme lauluja listatessamme hakemiston olevan optimaalinen varhaisiän musiikkikasvattajien käyttöön, jos siitä löytyisi kaikki ainakin Suomessa julkaistut lastenlaulut, mistä saimmekin testaajilta palautetta.

4.2 Lauluhakemiston toteutus

Päätimme siis tehdä hakemiston, josta hakusanalla etsiessä saisi kappaleesta kaiken analysoidun musiikillisen tiedon. Opinnäytetyössä halusimme palvella ensisijaisesti varhaisiän musiikkikasvatuksen ja musiikkileikkikoulun opettajien tarpeita. Siksi halusimme, että hakemistosta käy ilmi ainakin kappaleen sävellaji, ambitus eli ääniala ja tahtilaji.

Suunnittelimme myös järjestyksen uusiksi. Aikaisemmassa, kesäopintoina tekemäsämme listassa (kuva 1) sarakkeessa A oli yläteema (esim. eläimet), sarakkeessa B alateema (esim. kissat) ja sarakkeessa C kappaleen nimi. Vasta paljon myöhemmin, sarakkeesta K kävi ilmi teos, jossa kappale oli. Meistä tuntui viisaalta muuttaa järjestystä ja tehdä hakemistosta selkeämpi. Nuotteja tai äänitteitä emme pystyneet hakemistoomme lisäämään, mutta sieltä löytyy laulujen musiikilliset tiedot sekä teos ja sivunumero, josta kappaleen päätettyään voi etsiä nuotin.

Halusimme kerätä hakemistoon lapsille sopivaa laulettavaa musiikkimateriaalia. Keskitimme lauluihin, joissa on sanat ja joita voidaan laulaa. Lauluhakemistossamme ei siis ole instrumentaalimusiikkia, eli musiikkia ilman sanoituksia ja laulua. Mietimme, kuinka saisimme materiaalista tarpeeksi monipuolista, vai tulisiko meidän keskittyä joihinkin tiettyihin rajattuihin aihealueisiin, jotka itse etsisimme ja valitsisimme. Tämä työtapaa olisi ollut todella työläs ja aikaa vievä, joten päädyimme kirjoittamaan hakemistoon teoksen kerrallaan.

Tätäkin työtapaa mietimme eri näkökulmista: jos teemme 400 kappaleen hakemiston niin, että kirjoitamme hakemistoon teoksen kerrallaan, ei teosten määrä nouse yli kymmeneen. Onko hakemistosta siis hyötyä ihmiselle, jolla ehkä on jo kyseiset teokset, tai joka tuntee jo kappaleet? Tulisiko meidän suunnata hakemisto aloitteleville opiskelijoille, päiväkodin henkilökunnalle ja perheille, joissa ei muuten harrasteta musiikkia, kuin musiikkileikkikoulun muodossa? Olisiko siitä hyötyä musiikkileikkikoulun opettajille ja jo valmistuneille opiskelijoille? Tulimme siihen tulokseen, että hakemisto kirjoitetaan teos kerrallaan, ja päättelisimme myöhemmin haastatteluista, oliko kyseinen työtapaa onnistunut. Päätökseen vaikutti käytössä olevan ajan ja työn määrä.

Olimme käyneet lastenlaulukirjoja läpi, ja valitsimme seuraavat teokset:

Teos	Tekijät	Kustantaja	Vuosi
Suuri lastenlaulukirja 1	Heikkilä Olli, Lehikoinen Virpi	Musiikki Fazer	1987
Karvakorvan laulupurkki	Soili Perkiö, Hannele Huovi	Kustannusosakeyhtiö Tammi	2010

Vauvan vaaka	Soili Perkiö, Hannele Huovi	Kustannusosake- yhtiö tammi	2002
Lastenhuoneen laulu- kirja	Soili Perkiö, Hannele Huovi, Kristiina Louhi	Kustannusosake- yhtiö Tammi	2016
Pikku papun laulunuoitit	Soili Perkiö, Liisa Kallio	Kustannusosake- yhtiö Tammi	2015
Lastenmusikki- orkesteri Ammuu! Lau- lukirja	Lastenmusiikki- orkesteri Ammuu	Terttu Hartikainen	Teos 2017

Taulukko 1. Lauluhakemistoon valitut lastenlauluteokset.

Laitoimme kyseiset teokset lauluhakemistoomme, koska ne sisälsivät mielestämme useita eri kategorioita, ja ovat laadukkaita lastenlaulukirjoja. Tavoittelimme myös hieman historian havinaa *Suuri lastenlaulukirja 1* myötä. Kyseisessä teoksessa oli muutama sanoituksiltaan hieman kyseenalainen kappale, joita emme laittaneet listaamme. Muuten listamme on suurimmaksi osaksi Soili Perkiön ja Hannele Huovin yhteistyössä 2000-luvulla syntyneitä teoksia.

Tästä [linkistä](https://docs.google.com/spreadsheets/d/1GzhnCiHPHJ073l2Otz202clr-hZlQ1QTorJH9hJy8ovs/edit?usp=sharing) pääset tarkastelemaan lopullista hakemistoa:

[https://docs.google.com/spreadsheets/d/1GzhnCiHPHJ073l2Otz202clr-](https://docs.google.com/spreadsheets/d/1GzhnCiHPHJ073l2Otz202clr-hZlQ1QTorJH9hJy8ovs/edit?usp=sharing)

[hZlQ1QTorJH9hJy8ovs/edit?usp=sharing](https://docs.google.com/spreadsheets/d/1GzhnCiHPHJ073l2Otz202clr-hZlQ1QTorJH9hJy8ovs/edit?usp=sharing). Teimme toteutuksen Google Sheets-pohjaan Halosen suosituksen mukaan. Sovimme, että kappale kävisi ilmi ensimmäisestä sarakkeesta A. Koska keräsimme kappaleita teoksittain, oli helpointa laittaa ensimmäiseksi teos, ja listata sen alle kappaleet sivujärjestyksessä. Aluksi teokset ja kappaleet olivat samassa sarakkeessa, mutta ensimmäisen testijakson jälkeen teimme selkeyden vuoksi teoksille oman sarakkeen. Seuraavana luettelosta kävi ilmi sivunumero (sarake B) ja säveltäjä, sanoittaja ja/tai sovittaja (sarake C). Jokainen sarake oli ylimmällä rivillä nimetty.

Kun olimme päättäneet teokset, jotka tulisivat lauluhakemistoomme, rajasimme musiikilliset elementit, joiden halusimme käyvän ilmi hakemistosta. Otimme mukaan tietenkin sävellajit, jotka ovat olennainen elementti niin musiikin perusopetuksessa kuin edistyneessä musisoinnissa. Duurit kirjoitetaan isolla ja mollit pienellä kirjaimella. Alennuksissa

käytimme ylimääräistä b-kirjainta ja ylennyksissä #-merkkiä. Emme analysoineet ajan säästämiseksi kirkkosävellajeja eli moodeja. Sävellajit löytyvät sarakkeesta D.

Koimme myös ambituksen eli kappaleen ylimmän ja alimman sävelen välimatkan olevan tärkeä elementti musiikkikasvatuksen materiaaleissa. Ambitus oli sarakkeessa E. Käytimme sen ilmaisemiseen kirjain-, ja numeroyhdistelmiä:

c	Pieni kirjain	Pieni oktaaviala
c1	Pieni kirjain ja numero 1	1-viivainen oktaaviala
c2	Pieni kirjain ja numero 2	2-viivainen oktaaviala

Taulukko 2. Lastenlauluhakemiston kappaleiden ambituksen tulkintataulukko.

Lisäsimme myös tahtilajin. Tahtilajit merkittiin yleisesti tunnetuilla merkeillä 2/4, 3/4, 6/8 yms. Muutamissa kappaleissa oli kesken kaiken vaihtuvat tahtilajit. Niiden kohdalla on merkintä esim. 5/8-6/8. Tahtilajit löytyivät sarakkeesta G.

Halusimme jaotella kappaleet selkeästi teemoittain. Olimme tehneet niin aikaisemminkin ja totesimme sen hyväksi tavaksi. Mielestämme yksi sana, joka kuvaa koko kappaleen luonnetta ja sisältöä oli tarpeellinen: jos halusi pitää karhuaiheisen musiikkituokion, pysyi hakusanaa käyttämällä löytämään kaikki karhuteemaan sopivat kappaleet ja ammentamaan tekemistä ja muita siltoja kappaleiden ja laululeikkien välille avainsanoista. Avainsanat avaavat kappaleiden muita vivahteita ja sanoituksia lauluhakemiston käyttäjälle.

Avainsanojen kirjoittaminen vaati luovuutta ja aikaa. Suurin osa työskentelystä oli helppoa, eikä meillä ollut vaikeuksia keksiä sisältöä kuvaavia ilmauksia. Osa kappaleista oli meille tuntemattomia, niin mielikuvituksellisia tai niin lyhyitä, ettei avainsanojen keksiminen ollut aina helppoa. Oma vireystilamme ja ympäristö tietenkin vaikuttivat keksimiseen. Emme myöskään rajanneet kieliasua tai sanamuotoja tietynlaisiksi. Pyrimme kuitenkin lisäämään avainsanoihin sanojen mahdolliset perusmuodot. Jos kappaleessa oli sanana ”ystävät”, kirjoitimme avainsanoihin ”ystävä” ja ”ystävyyss”.

Kirjoitimme hakemistoa yhdessä ja yksin etänä. Aloitimme hakemiston tekemisen 13.1.2018 ja ensimmäinen versio hakemistosta oli valmis kokeiltavaksi maanantaina 3.9.2018.

5 Valmiin lastenlauluhakemiston käyttöohjeet

5.1 Käyttö tietokoneella

Seuraavista ohjeista on apua tarkastellessa ja käyttäessä lastenlauluhakemistoa. Ohjeet on tarkoitettu valmiin lastenlauluhakemiston käyttöön. Linkki tässä:

Avaa linkki <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1GzhnCiHPHJ073l2Otz202clr-hZlQ1QTorJH9hJy8ovs/edit?usp=sharing>. Päästyäsi hakemistoon, voit joko etsiä kappaleita selailemalla listaa hiiren rullalla tai näppäimistön nuolilla tai etsiä lauluja hakemistosta hakusanalla (kts. Hakeminen ja hakusanat). Hakukentän saat näkyviin Mac-tietokoneilla painamalla cmd⌘+F ja PC:llä painamalla Ctrl+F. Hakukenttä (Find in sheet) ilmestyy tietokoneesta riippuen toiseen yläkulmaan.

5.2 Käyttö älypuhelimella

Lataa puhelimeesi (Google) Sheets-sovellus. Avaa linkki <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1GzhnCiHPHJ073l2Otz202clr-hZlQ1QTorJH9hJy8ovs/edit?usp=sharing> kyseisessä sovelluksessa. Varmista vielä, että olet avannut hakemiston oikeassa sovelluksessa, muuten et löydä ”Etsi ja korvaa”-toimintoa. Selaa listaa rullaamalla yhtä sormeasi ja suurennä nipistämällä kahta sormeasi näytöllä. Klikkaa kolmea pistettä (...) ruudun yläkulmasta, ja klikkaa ”Etsi ja korvaa”. ”Etsi ja korvaa”-valikko on sama etsintävalikko, kuin tietokone-versiossa. Etsi kappaleita kirjoittamalla ”Etsi ja korvaa”-hakukenttään hakusanasi (kts. Hakeminen ja hakusanat). Jos sovellus pyytää sinua kirjoittamaan tekstiä tai kaavaa, paina yläkulmasta ✓-symbolia.

5.3 Hakusanat ja lauluhakemiston värikoodaus

Hakukentän hakusanat kannattaa kirjoittaa sanan perusmuodossa. Hakusanalla hakiesasi tuloksia saattaa olla useampi. Näet hakukentän oikeasta laidasta, montako tulosta hakusi on tuottanut (kuva 2).

TEOS	KAPPALE	SIVU	SÄV./SAN./SOV. SÄVELLAJI	AMBITUS	TEEMA	TAHTILAJI	AVAINSANAT
Suuri Lastenlaulu	Laulakaamme	5	Amerikkalainen k F-duuri	c1-c2	alkulaulu	4/4	kaanon, ilo, iloittaminen, laulaminen
Suuri Lastenlaulu	Ystävyys	6	Jukka Rautainen F-duuri	bb-bb1	ystävyyss	6/8	ystävä, kahdestaan, uskollisuus, hauska, turvallisuus, kaveri, ilo, hyppiä, pomppia, paiskata kättä
Suuri Lastenlaulu	Etäkö ymmärrä?	7	Petteri Oksa, C-duuri	c1-c2	ystävyyss	2/4	ystävä, välittäminen, ymmärtäminen, kuiskata, leikki
Suuri Lastenlaulu	Ystäväni, tuttava	8	Suomalainen kar D-duuri	a-b1	ystävyyss	2/4	piirileikki, ystävä, tuttava, käsitysten, pyöriä, pyörimässä, selätysten, vieretysten, hyvästi
Suuri Lastenlaulu	Karuselli	9	Piirileikki, sov. Olli Bb-duuri	bb-bb1	huvipuisto	2/2	piirileikki, Hertat, Tertut, Majat, pyöriä, ratsastaa, hevonen, karuselli, lapset, silmät, nauru, suu, ylös,
Suuri Lastenlaulu	Vihreä valo	10	Tanskalainen kar C-duuri	c1-a1	liikenne	2/2	vihreä, valo, katu, suojatie, kulkea, laulella, odota, keltainen, katsoa, vasen, oikea, punainen, katsella
Suuri Lastenlaulu	Lintuläily	10-11	Veikko Samuli, e D-duuri	a-b1	huvipuisto	4/4	karuselli, soittoa, safari, viidakkokummitus, unelmoida, ulkoilmakatsomo, luola, juna, maailmanpyö
Suuri Lastenlaulu	Hassu juttu	12	Hollantilainen kai C-duuri	c1-c2	hassuttelu	2/4	ahven, peliä, vettä, ihmettä, hiihihi, hahaha, kuulla, hassumpaa, veturi, lennä, hevonen, ammuu, o
Suuri Lastenlaulu	Lörpötys	13	Marjatta Pokela, C-duuri	c1-c2	hassuttelu	3/4	lamppu, pamppu, paksu, rauta, nimittely, laiaha, laura, loru, loru, turha, poru, rilla, löpö, höpö, lei
Suuri Lastenlaulu	Kolme rumpalipo	14-15	Nils Söderström, C-duuri	c1-c2	matka	6/8	rumpalipojat, matkaminen, rumpu, liikunta, lauleleikki, paritanssi, kehärumpu, djembe, luonto, retki
Suuri Lastenlaulu	Kissankulman ka	16	Georg Riedel, sov D-duuri	a-cis2	henkilöt	2/4	elokuva, kirja, villi, Eemeli, tempu, kujeilu, jekut, tarina, satu, kuuntelu, pahanteko
Suuri Lastenlaulu	Ollin marjamatka	17	Alice Tegnér, sov D-duuri	a-b1	matka	12/8	marjastus, karhu, vuorottelu, mustikka, väärinkäsitys, tarina, matkakumppani, marja, nalle, mesikär
Suuri Lastenlaulu	Magdaleena	18	Kaj Chydenius C-duuri	b-a1	henkilöt	12/8	tarina, tyttö, hassuttelu, tanssi, lauleleikki, hahmo, fantasia, pikkuinen
Suuri Lastenlaulu	Cranda	20	Brasilialainen lei E-duuri	b-b1	henkilöt	2/2	piirileikki, piirittämisen, nimeleikki, tanssi, laulu
Suuri Lastenlaulu	Minä olen pikkutyt	21	Suomalainen kar D-molli	a-c2	henkilöt	2/4	piirileikki, pieni tyttö, liikunta
Suuri Lastenlaulu	Käsilaulu	22-23	Gullan Bornemar D-duuri	cis1-a1	viikonpäivät	2/4	värät, käsi, viikonpäivät, ammatit, leikkilaulu, tarina
Suuri Lastenlaulu	Hyljätty nukke	23-25	Georg Malmsten G-duuri	a-d2	lelut	2/2	nukke, duuri-molli -vaihtelu, surullinen, iloinen, kiertäminen, opetus, vanhasta uutta, arvo, huolellisuus,
Suuri Lastenlaulu	Leikkikalu	26-27	Tom Paxton, sov D-duuri	a-d2	lelut	2/2	leikkikalu, tarina, arvoitus, vempain, vitkutit, mielikuvitus, lauluopittaminen, taideintegraatio
Suuri Lastenlaulu	Puuhevonen	28-29	Kari Tuomisaari, D-duuri	a-b1	lelut	2/4	puuhevonen, toivomus, ratsastus, ravaus
Suuri Lastenlaulu	Teddykarhu Tarvi	30-31	Lars Berghagen, C-duuri	c1-c2	lelut	4/4	tarina, leikki, ystävä, hyvä mieli, turvaväli, siirtymäobjekti, nalle, mesikammen
Suuri Lastenlaulu	Kukkoni kuoli	31	Ranskalainen kar D-duuri	a-b1	linnut	4/4	kuolema, poismeno, käsittely, asteikkoharjoitus
Suuri Lastenlaulu	Rai riitii	32-33	Suomalainen kar Bb-duuri	bb-bb1	tanssi	2/4	paritanssi, kunnioitus, tanssi, kunnia, pyyntö, kohteliaisuus, kohtelia
Suuri Lastenlaulu	Sormileikki	33	Kansansävelmä, Eb-duuri	bb-bb1	kädet	2/2	sormet, hienomotoriikka
Suuri Lastenlaulu	Numerot	34	Englantilainen ka D-duuri	d1-b1	numerot	2/2	laskeminen, kellotaulu, kellonajat, järjesty
Suuri Lastenlaulu	Äänileikki	34-35	Kansansävelmä, C-duuri	c1-c2	hassuttelu	3/4	taputus, suhittelu, hiihihi, haukahuus, ammunta, äänenkäyttö, ääniharjoitukset, keksiminen
Suuri Lastenlaulu	Punasaappaat	36-37	Kansansävelmä, d-molli	a-d2	vaatteet	2/2	saappaat, kumisaappaat, ratsusaappaat, talvisaappaat, rakkaustarina, pettymys, tanssi, kengät, mu
Suuri Lastenlaulu	Bingo	38	Amerikkalainen k F-duuri	c1-bb1	eläimet	2/4	kissa, bingo, lauleleikki, musikkiliikunta
Suuri Lastenlaulu	Vaanilla on saari	39	Marjatta Pokela, F-duuri	c1-c2	henkilöt	2/2	saari, tarina, opetus, lintu, harakka, munat, erilaisuus

Kuva 2. Oikeassa yläkulmassa näkyvästä hakukentästä näkyy, että hakusana "karhu" tuotti 14 tulosta. "1 of 14" tarkoittaa, että olet ensimmäisessä tuloksessa hakemistostasi, ja se näkyy lauluhakemistossa vihreänä soluna. "1 of 14"-tekstin oikealla puolella olevilla nuolilla voit siirtyä seuraavaan hakutulokseen.

Voit tarkastella eri tuloksia käyttämällä hakukentän vieressä olevia nuolia (kuva 2). Kun klikkaat nuolta alaspäin, näet mikä hakutulos on kyseessä. Vihreä korostus näyttää sinulle kohdan, jossa hakusanasasi on.

Voit hakea lauluja: kappaleen nimellä (Karhunpoika sairastaa, Orava, Lörpötys), ambituksella (d1-a1, a-d2), sävellajilla (d-molli, A-duuri), tahtiosoituksella (3/4, 2/2, 4/4, 6/8), teemalla (vuodenajat, eläimet, perhe, juhla), säveltäjällä, sanoittajalla, tai tekijällä (Soili Perkiö, Saksalainen kansanlaulu, Hannele Huovi), millä tahansa perusmuotoisilla sanoilla (tanssi, ilta, kello, varpaat, kissa, karhu, sormet, rakkaus, ystävyys, isä, äiti) sekä "5-kielinen kantele-säestys"-sanalla, jolloin näet, voiko kappaleen säestää kanteleella. Jos kappale on sävellajiton tai tahtiosoitukseton, sen kohdalla on vain "-" kyseisen osion kohdalla.

Hakemiston eri teokset on korostettu eri väreillä. Tämän teimme selkeyden vuoksi, jotta teokset ja niiden vaihdokset erottuvat toisistaan. Kanteleella säestettävyyden on korostettu kirkkaan violetilla, jotta se varmasti erottuu. Hakemasi hakusanat tulevat nuolia klikatessa näkyviin hakemistoon vaalean vihreällä korostuksella (kuva 3).

H	I	J	piiri	1 of 13	^	v
TAHTILAJI	AVAINSANAT					
4/4	kaanon, ilo, iloitseminen, laulaminen					
6/8	ystävä, kahdestaan, uskollisuus, hauska, turvallisuus, kaveri, ilo, hyppiä, pomp					
2/4	ystävä, välittäminen, ymmärtäminen, kuiskata, leikki					
2/4	piirileikki, ystävä, tuttava, käsitysten, pyöriä, pyörimässä, selätysten, vieretysten					
2/2	piirileikki, Hertat, Tertut, Maijat, pyörii, ratsastaa, hevonen, karuselli, lapset, siln					
2/2	vihreä, valo, katu, suojatie, kulkea, laulella, odota, keltainen, katsoa, vasen, oik					
4/4	karuselli, soittaa, safari, viidakko, kummitus, unelmoida, ulkoilmakatsomo, luola					
2/4	ahven, pelätä, vettä, ihmettä, hiihihi, hahaha, kuulla, hassumpaa, veturi, lentää,					
3/4	lamppu, pamppu, paksu, rauta, nimittely, laiha, lauta, liru, laru, loru, turha, poru					
6/8	rumpalipojat, matkaaminen, rumpu, liikunta, laululeikki, paritanssi, kehärumpu,					
2/4	elokuva, kirja, villi, Eemeli, temput, kujeilu, jekut, tarina, satu, kuuntelu, pahanta					
2/2	marjastus, karhu, vuorottelu, mustikka, väärinkäsitys, tarina, matkakumppani, n					
12/8	tarina, tyttö, hassuttelu, tanssi, laululeikki, hahmo, fantasia, pikkuinen					
2/2	piirileikki, piiritanssi, vuorottelu, nimileikki, tanssi, laulu					
2/4	piirileikki, pieni tyttö, liikunta					
2/4	värit, käsi, viikonpäivät, ammatit, leikkilaulu, tarina					
2/2	nukke, duuri-molli -vaihtelu, surullinen, iloinen, kierrätys, opetus, vanhasta uutta					
2/2	leikkikalua, tarina, arvoitus, vempain, vitkutin, mielikuvitus, laulupiirtäminen, taido					

Kuva 3. Hakusanalla löytyneet tulokset näkyvät lauluhakemistossa haalean vihreällä korostuksella. Nuolista klikkailemalla pääsee onneksi suoraan seuraavaan hakutulokseen.

Saimme palautetta, että väri on liian haalea ja vaikea erottaa, mutta kyseessä oli Google Sheets-palvelun automaattinen asetus, emmekä saaneet sitä muutettua.

6 Hakemiston testaus

Tulimme siihen tulokseen, että hakemiston antaminen testiryhmän käyttöön olisi paras tapa saada tietoa hakemiston tarpeellisuudesta, puutteista, vahvuuksista ja muista ominaisuuksista. Kokosimme yhdeksän henkilön testausryhmän, jonka osallisista seitsemän opiskeli eri vuosikursseilla (2.-4. vsk.) Metropolia Ammattikorkeakoulussa musiikkipedagogiksi, ja kaksi oli sieltä jo valmistunut. Musiikkipedagogien erikoistumisalana oli varhaisiän musiikkikasvatus ja taiteen soveltava käyttö, jotta saimme mahdollisimman ala-

kohtaista palautetta. Kahdeksalla yhdeksästä testaajasta on tai oli ollut omia musiikkileikkikoulu-ryhmiä. Yhdellä testaajista ei ollut omia ryhmiä, ja yksi testaaja oli äitiyslomalla. Eräällä testaajista ei ollut musiikkileikkikouluryhmiä, mutta hän työskenteli alakouluikäisten lasten kanssa kuoron, teorian tuntien ja piano-opetuksen kautta. Testaajat saivat lastenlauluhakemiston sekä hakemiston käyttöohjeet käyttöönsä kahdeksi viikoksi. Ensimmäisen käyttöviikon jälkeen haastattelimme testaajia yhdessä sopimillamme kysymyksillä, jonka jälkeen kehitimme hakemistoa mahdollisuuksien mukaan. Toisen käyttöviikon jälkeen haastattelimme jälleen testaajia lähinnä kartoittaen onnistumisemme hakemiston kehittämisessä sekä testaajien ajatuksia lastenlauluhakemiston tarpeellisuudesta.

6.1 Valmistelut

Perustimme ensimmäistä käyttöviikkoa varten yhteisen sähköpostitilin, jonka kautta hakemiston testaajat pystyivät tarvittaessa pyytämään apua hakemiston käyttöön. Lähetimme ennen käyttöviikon alkua testaajille kaksi sähköpostia. Ensimmäisessä ”info-sähköpostissa” kerrottiin, mitä kannattaa tehdä ennen käyttöviikon alkua: Ladata Google Sheets-sovellus puhelimeen ja selailla vastauslomaketta (josta kävi ilmi tulevan haastattelun kysymykset hakemiston käyttökokemuksista). Lisäksi rohkaisimme testaajia kysymään neuvoa, jos linkkiä ei saa auki tai jos hakemiston kanssa ilmenee muita ongelmia. Samalla lähetimme kaikille linkin lauluhakemistoon.

Olimme tehneet käyttöohjeet hakemistolle, jotka liitimme ensimmäiseen sähköpostiin. Valitettavasti emme maininneet kyseistä liitettä ensimmäisessä sähköpostissa sanallakaan, ja maininta unohtui myös seuraavasta sähköpostista, joten ohjeet jäivät kolmella testaajalla lukematta. Tämä vaikutti myös heidän ensimmäiseen hakemiston kokeiluun ja käyttökokemukseen.

Lähetimme toisen sähköpostin käyttöviikon ensimmäisenä päivänä. Kyseisessä sähköpostissa oli vielä linkki hakemistoon ja muistutus käyttöohjeista, jotka löytyivät liitetiedostona. Rohkaisimme testaajia kokeilemaan hakemistoa ilman suurempia paineita, koska aito palaute oli meille tärkeää. Ensimmäinen kokeiluviikko alkoi maanantaina 3.9.2018 ja päättyi sunnuntaina 8.9.2018. Lähetimme sähköpostilla tiedon kokeiluviikon päättymisestä, ja aloimme suunnitella haastatteluja.

6.1.1 Testaajien haastattelu

Päätavoitteenamme oli selvittää, tarvittaisiinko tällainen hakemisto työkentälle, olisiko siitä apua ja kuinka siitä saataisiin käyttäjäystävällinen palvelu. Sovimme testiryhmälle kysymykset, joiden avulla saimme mahdollisimman laadukasta ja tavoitteitamme vastaavaa palautetta lastenlauluhakemistosta. Kysymyksemme olivat kvalitatiivisia, eli laadullisia, jotta palaute olisi henkilökohtaisempaa ja käyttäjälähtöisempää:

1. Auttoiko hakemisto löytämään musiikkimateriaalia tuntien suunnitteluun?
2. Uskotko, että hakemisto voisi helpottaa viestintää opetuksen, perheen sekä muiden lapsen kehitystä tukevien ympäristöjen ja läheisten välillä?
3. Oletko aiemmin käyttänyt samankaltaista hakemistoa? Jos olet, miten luomamme hakemisto erosi siitä?
4. Mikä oli hyvää?
5. Miten hakemistoa voisi kehittää?
6. Kenelle suosittelisit hakemistoa?
7. Mitä haasteita kohtasit ja oliko käyttö vaikeaa?
8. Montako kertaa käytit hakemistoa viikon aikana?
9. Vapaamuotoiset kommentit:

Jaoimme testiryhmän niin, että Muona haastatteli neljää ja Suviniitty viittä heistä, koska Muona oli hoitanut sähköpostien kirjoittamisen ja lähettämisen sekä testiryhmän kokoamisen. Kysyimme testaajilta haastattelun alussa myös tämänhetkisen työtilanteen ja työhistorian musiikkikasvatukseen liittyen. Vaihdoimme kysymyksiä toisen testiviikon jälkeen, sillä hakemiston kehittäelytyö vietiin tässä tapauksessa päätökseen. Kysymyksiä oli muutama ja pyrimme niiden avulla selvittämään onnistumistamme hakemiston kehittämisessä:

1. Helpottuiko hakemiston käyttö?
2. Oliko visuaalinen ilme selkeämpi?
3. Mikä oli hyvää?
4. Mikä vaatisi hiomista?
5. Sana vapaa

Testaajien haastattelut tuli nauhoittaa, jotta pystyimme palaamaan niihin myöhemmin opinnäytetyön edetessä ja kirjatessamme tilastollisia tietoja palautteesta. Tämä koitui

pieneksi haasteeksi, mutta hoidimme suurimman osan haastatteluista puhelimitse, jolloin äänitimme puhelut tietokoneen ohjelmalla. Tilannetta vaikeutti myös meidän opinäytetyön tekijöiden asuminen eri paikkakunnilla. Saimme kuitenkin lähes kaikki haastattelut nauhoitettua 16.09.2018 mennessä. Haastattelut etenivät puolistrukturoidun haastattelun keinoin, eli etukäteen sovitut kysymykset käytiin läpi joustavassa järjestyksessä vapaan keskustelun edetessä. Tämä johtui siitä, etteivät suunnittelemamme kysymykset antaneet mahdollisuutta kyllä/ei-vastauksille, vaan vaativat laadullista palautetta henkilökohtaisesta käyttökokemuksesta. Täten haastattelutilanteista tuli luoda rentoja, mahdollisimman tavallista keskustelua muistuttavia hetkiä. (www.fsd.uta.fi 9.4.2019)

7 Hakemiston testaaminen ja sen arviointi

Olimme valmistautuneet saamaan rakentavaa palautetta lastenlauluhakemiston visuaalisuudesta, sen käytettävyydestä sekä lastenlaulujen määrästä. Tiedostimme Google Sheets-pohjan toimivan kankeasti tavoitteisiimme nähden ja tiesimme, että varhaisiän musiikkikasvattajat toivoisivat moninkertaista materiaalmäärää hakemistomme laulumäärään nähden. Nämä olivat kuitenkin alustavia henkilökohtaisia itsearviointejamme ja yllätyimme positiivisesti testaajien innostuksesta sekä positiivisesta vastaanotosta hakemistoamme kohtaan.

7.1 Testausviikon risut ja ruusut

Ensimmäisellä käyttöviikolla testaajat eivät oikein osanneet käyttää hakemistoa, minkä vuoksi materiaalin hakeminen oli ollut vaihtelevaa. Kaikki eivät olleet löytäneet hakemiston käyttöohjeita ja mobiililaitteen sovelluksen käyttö erosi tietokoneella käytettävästä hakemistosta niin, etteivät ohjeet palvelleet tarpeeksi mobiilikäyttäjiä. Testaajat käyttivät hakemistoa ensimmäisellä viikolla kuitenkin keskimäärin kolme kertaa ja löysivät jotain materiaalia musiikkileikkikoulujen tuntisuunnitelmiin. Ensimmäisen testiviikon jälkeen testaajat olivat sitä mieltä, että hakemisto olisi todella hyvä työkalu etenkin päiväkotiopetajille. Eräs testaajista sanoi, että jos lapsi toivoisi hirtteemaista laulua, niin päiväkotiopettaja voisi vaivattomasti etsiä lastenlauluhakemistosta hirvilaulun. Osa testaajista oli sitä mieltä, että hakemisto voisi olla hyvä apuväline myös lapsiperheille, koska vanhemmat kysyvät usein joistain lastenlauluista tarkempaa tietoa musiikkileikkikoulussa. Kai-

ken kaikkiaan testaajat vastasivat voivansa suositella hakemistoa kaikille varhaiskasvat-
tajille, varhaisiän musiikkikasvattajille ja alaa opiskeleville ihmisille. Monet mainitsivat
vastauksessaan myös perheet, jotka voisivat ilahtua netistä löytyvästä musiikkimateriaa-
lista.

Testaajat eivät olleet aikaisemmin käyttäneet vastaavanlaista hakemistoa ja saimme kii-
tosta siitä, että ylipäättään luomme lastenlauluhakemistoa musiikkikasvattajille. Hake-
misto sai kiitosta myös sen selkeydestä ja helposti lähestyttävyydestä. Eräs testaajista
korosti hakemiston tuomaa apua tuntien suunnitteluun ja kappaleiden löytämiseen sekä
useampi totesi selkeiden kappaleiden perustietojen jaottelun hyväksi.

Hakemiston visuaaliseen ilmeeseen toivottiin kehitystä. Kaikki testaajat olivat yksimieli-
siä siitä, että lastenlauluja olisi pitänyt olla enemmän ja monet toivoivat laulujen perus-
tietojen lisäksi nuotteja ja äänitteitä. Visuaalisuuteen liittyen jotkut mainitsivat haettujen
laulujen selkeämmän erottumisen hakemistosta helpottavan käyttöä.

Uudenvuoden a...	181	Soili Perkiö, san.	E-duu
Pikku Papun laulu	2	Soili Perkiö, san.	F-duu
Kirpun kyläkaup...	4	Soili Perkiö, san.	G-duu
Etanan ennustus	6	Soili Perkiö, san.	g-mol
Sade	8	Soili Perkiö, san.	d-mol
Kertun mekko	12	Soili Perkiö, san.	C-duu
Tansseissa	14	Soili Perkiö, san.	G-duu
Muurahaisten mu...	16	Soili Perkiö, san.	d-mol
Kotilo	20	Soili Perkiö, san.	D-duu
Mato ahmii	22	Soili Perkiö, san.	A-duu
Hissu hämähäkk...	24	Soili Perkiö, san.	C-duu
Mehiläisen kehto	28	Soili Perkiö, san.	D-duu
Hyttynen hyrränä	30	Soili Perkiö, san.	d-mol
Toukan onni	32	Soili Perkiö, san.	C-duu
Salaisuus	34	Soili Perkiö, san.	D-duu
Värikäs kansa	36	Soili Perkiö, san.	D-duu
Lastenmusiikki...		kesteri Ammuu! Laulukirja	
Traktorilla ajelen	5	säv. ja san. Tero	D-duu

Kuva 4. Kuvakaappaus lauluhakemistosta ennen ensimmäistä testiviikkoa. Ensimmäisessä ver-
siossa lastenlauluhakemistomme teokset olivat kappaleiden seassa keltaisella värillä eroteltuna.
Tämä tapa osoittautui kuitenkin epäselväksi, ja saimme siitä palautetta.

Erään testaajan toiveena oli myös klassisen- ja instrumentaalimusiikin lisääminen hakemistoon. Koska hakemisto oli jokseenkin sekava, sen yläpalkkiin toivottiin tiivistetyt käyttöohjeet. Lisäksi haetut laulut eivät tulleet tarpeeksi selkeästi esille taulukosta ja hakusanat löytyivät epäsuotuisasti niin, että jos hakusana oli ollut esimerkiksi ”meri”, myös laulut, joista löytyi sana ”amerikkalainen” nostettiin taulukosta esille.

7.2 Kehitysehdotuksista teoiksi

Kehitimme hakemistoa ensimmäisen haastattelukierroksen jälkeen sen minkä pysyimme ja keräsimme jälleen tietoa testaajien kokemuksista yhden käyttöviikon jälkeen. Poistimme moneen kertaan samassa kappaleessa olevat sanat, jotta hakutulokset pysyivät määrältään oikeina, värikooditimme laulukirjat ja muokkasimme yläpalkkia, jossa luki sarakkeiden sisällöt.

TEOS	KAPPALE	SIVU	SÄV./SAN./SOV.	SÄVELLAJI	AMPITUS
Lastenhuoneen l	Jänöjen joulu	175	Säv. ja san. Soili	C-duuri	c1-g1
Lastenhuoneen l	Joululaulu	176	Soili Perkiö, san.	a-molli	a-a1
Lastenhuoneen l	Joululunta	177	Soili Perkiö, san.	G-duuri	d1-d2
Lastenhuoneen l	Valon kukka	178	Soili Perkiö, san.	e-molli	b-b1
Lastenhuoneen l	Pikkuinen paketti	179	Soili Perkiö, san.	Bb-duuri	bb-bb1
Lastenhuoneen l	Mummolan lahjat	180	Soili Perkiö, san.	D-duuri	d1-a1
Lastenhuoneen l	Uudenvuoden aa	181	Soili Perkiö, san.	E-duuri	b-a1
Pikku Papun laulunuoitit - Liisa Kallio ja Soili Perkiö					
Pikku Papun laul	Pikku Papu puuti	2	Soili Perkiö, san.	F-duuri	c1-a1
Pikku Papun laul	Kirpun kyläkauppa	4	Soili Perkiö, san.	G-duuri	b-c2
Pikku Papun laul	Etanan ennustus	6	Soili Perkiö, san.	g-molli	g-f1
Pikku Papun laul	Sade	8	Soili Perkiö, san.	d-molli	d1-a1
Pikku Papun laul	Kertun mekko	12	Soili Perkiö, san.	C-duuri	c1-bb1
Pikku Papun laul	Tansseissa	14	Soili Perkiö, san.	G-duuri	d1-bb1
Pikku Papun laul	Muurahaisten mu	16	Soili Perkiö, san.	d-molli	c1-a1
Pikku Papun laul	Kotilo	20	Soili Perkiö, san.	D-duuri	b-a1
Pikku Papun laul	Mato ahmii	22	Soili Perkiö, san.	A-duuri	e1-b1
Pikku Papun laul	Hissu hämähäkki	24	Soili Perkiö, san.	C-duuri	a-a1
Pikku Papun laul	Mehiläisen kehto	28	Soili Perkiö, san.	D-duuri	a-a1
Pikku Papun laul	Hyttynen hyrränä	30	Soili Perkiö, san.	d-molli	d1-a1
Pikku Papun laul	Toukan onni	32	Soili Perkiö, san.	C-duuri	g-a1
Pikku Papun laul	Salaisuus	34	Soili Perkiö, san.	D-duuri	a-#1
Pikku Papun laul	Värikäs kansa	36	Soili Perkiö, san.	D-duuri	a-a1
Lastenmusiikkiorkesteri Ammuu! Laulukirja					
Lastenmusiikkior	Traktorilla ajelen	5	säv. ja san. Tero	D-duuri	b-a1
Lastenmusiikkior	Sateen tanssi	7	säv. Essi Putkonen	F-duuri	eb1-c2
Lastenmusiikkior	Onkilaulu	9	säv. Tero Pajunen	b-molli/G-duuri	b-a1
Lastenmusiikkior	Karhulassa	10	säv. Tero Pajunen	D-duuri	a-a1
Lastenmusiikkior	Aarretta etsien	13	säv. ja san. Tero	a-molli	a-a1

Kuva 5. Lauluhakemiston laulukirjojen värikoodaus, sekä informatiivinen yläpalkki.

Poistimme moneen kertaan samassa kappaleessa olevat sanat, jotta hakutulokset pysyivät määrältään oikeina. Muokkasimme lauluhakemistoa toiveiden mukaan niin, että teimme laulukirjoille oman sarakkeen, jotta laulukirja löytyisi helpommin, eikä kirjan nimeä tarvitsisi koko ajan selata esille. Laitoimme kirjoille omat värit, parantaaksemme visuaalista ilmettä ja lauluhakemiston selkeyttä. Lisäsimme myös liikkuvan yläpalkin, josta käyvät ilmi sarakkeiden sisällöt, ja joka liikkuu koko ajan näkyvissä lauluhakemistoa selatessa. Lisäsimme hakemistoon linkkejä, joista kappaleita pääsi kuuntelemaan suoraan Youtubesta sekä lisäsimme ”5-kielinen kantele”-sarakkeen, josta näki, pystyikö kappaleen soittamaan kanteleella.

testaajat toivoivat samoja muutoksia, kuin ensimmäisen viikon jälkeen. Suurempi laulumäärä oli lähes jokaisen testaajan toivelistalla ja monet toivoivat myös, että haetut laulut olisivat nousseet hakemistosta esiin erilliselle ikkunalle. Valmiiden nuottiteosten sisällyttäminen hakemistoon säilyi testaajien toivelistalla.

8 Pohdinta

Olimme aloittaneet opinnäytetyön tekemisen yhdessä jo keväällä 2018, tietämättä, että toinen meistä muuttaisi toiselle paikkakunnalle syksyllä 2019. Tiedostimme, millaista sitoutumista opinnäytetyön kirjoittaminen kahdestaan etänä vaatisi ja otimme haasteen vastaan. Työskentelimme todella tehokkaasti yhdessä läpi opinnäytetyöprosessin. Projektimme oli vireillä pitkään, minkä vuoksi aihe sekä teksti onkin muotoutunut hyvään järjestykseen ilman kiirettä. Jaoimme tehtävämme hyvin tasan ja huolimatta siitä, että asuimme viimeiset kahdeksan kuukautta eri paikkakunnilla, saimme silti kirjoitettua sekä työstettyä opinnäytetyötä hyvin. Kirjoitimme opinnäytetyötä alusta asti online-pohjaan, eli pystyimme kirjoittamaan ja muokkaamaan tekstiä, milloin tahdoimme niin, että molemmat osapuolet näkivät reaaliajassa uuden sisällön. Vasta ennen opponointia siirsimme tekstimme Metropolia Ammattikorkeakoulun vaatimalle opinnäytetyöpohjalle, jonka jälkeen aloitimme opinnäytetyön lähettelyn toisillemme sähköpostitse.

Lastenlauluhakemiston työstäminen oli antoisaa, sillä testaajien palautteeseen nojaten voimme todeta hakemiston tuoneen apua hektiseen musiikkileikkikoulun opettajien työhön. Hakemiston luomisen ja testaajien haastattelujen lisäksi saimme paljon mielenkiintoista informaatiota varhaisiän musiikkikasvattajien työkentältä, digitalisaatiosta sekä näiden elementtien yhdistämisestä lapsen kehitystä tukien. Lapset käyttävät mediaa nykyään monipuolisesti ja varhaiskasvatuksessa hyödynnetyn median on huomattu innostavan lapsia oppimaan. Isomman haasteen kohtaavat itse varhaiskasvattajat, joiden vastuulla on opetella digitaalisen opetusaineiston käyttöä ja lasten vastuullista mediakasvatusta. (Hooli & Pörhölä 2018, 53-57.) Lisäksi ruutuajan säätely ja vuorovaikutuksen tapahtuminen koneiden välityksellä huolettavat ihmisiä (Kupiainen, Miettinen, Rouvinen, Kosonen & Kauppi 2018). Opinnäytetyömme haastatteluistakin kävi ilmi hakemiston käytön haasteet ja selkeiden ohjeiden tarpeellisuus, mutta aineiston digitaalisuus ei herättänyt kritiikkiä. Päinvastoin sen helppo saavutettavuus koettiin positiivisena asiana. Digitaalisuus on nykyään erottamaton osa jokapäiväistä ja mahdollisuuksia luovaa toimintaa, joka voi helpottaa opetusta sekä oppimista (Kupiainen ym. 2018).

Olemme miettineet, kuinka saisimme lauluhakemistoamme suuremmaksi ja laajemmaksi sen nykyisessä muodossa. Muona muisteli omia kokemuksiaan varhaisiän musiikkikasvatuksen ja taiteen soveltavan käytön opintojensa alussa ja totesi, että tällainen lauluhakemisto olisi ollut hänelle täydellinen apu ensimmäisen vuoden materiaalinkeräyksessä sekä tuntien ja projektien suunnittelussa. Siksi Muona teki innovaatioprojektinaan ”ikiliikkujan”: ensimmäisen vuoden vamuka-opiskelijat saavat lauluhakemiston ja sen käyttöohjeet käyttöönsä, ja sitä voidaan hyödyntää ensimmäisen vuoden opiskeluissa aktiivisesti. Ennen kuin opiskelijat siirtyvät toiselle vuosikurssille, jokainen heistä lisää viisi kappaletta lauluhakemistoon, ja avaa niiden sisällön taulukkoon ohjeiden avulla. Näin seuraavan vuoden opiskelijoilla on jo hieman laajempi repertuaari lastenlauluja hakemistossa, eikä yksilön työmäärä kasva liian suureksi.

Tulevaisuudessa toivoisimme voivamme toteuttaa saman projektin suuremmassa mittakaavassa, jossa sähköisen lastenlaulupalvelun kautta olisi saatavilla musiikillisen analyysin lisäksi nuotti- ja äänimateriaalia sekä mahdollisia ohjeita laulujen työstämiseen kotona tai päiväkodissa. Kyseinen palvelu voisi toimia kuukausi-, kausi- tai mikromaksuilla. Näin palvelusta olisi hyötyä yksityisille henkilöille, mutta myös suuremmille instituutioille, kuten musiikkiopistoille ja päiväkodeille. Muilla musiikin osa-alueilla tietoteknisien apuvälineiden käyttöä on harrastettu jo pitkään, mutta varhaisiän musiikkikasvatuksen lyhyen historian vuoksi eivät verkkotyökalut ole niin kehittyneitä ja alaansa palvelevia kuin nykyaikana olisi mahdollista. On hyvä, että erilaisten hankkeiden ja opinnäytetöiden avulla varhaiskasvatukseen pystytään pikkuhiljaa tarjoamaan tietoteknisiä sovelluksia ja tapoja, joilla digitalisaatiosta tulisi pikemminkin mahdollisuus kuin uhka. Koemme tämän opinnäytetyön tekemisen olleen todella hyödyllistä, sillä saimme laajan näkemyksen tämän päivän varhaisiän musiikkikasvatuksesta ja lastenlauluhakemiston tarpeellisuudesta varhaisiän musiikkikasvattajien työvälineenä. Näiden tietojen avulla olemme kokeenneempia luodaksemme paremman, laajemman, helppokäyttöisemmän sekä musiikkikasvattajien työtä helpottavan sähköisen lastenlauluhakemiston.

Lopullisen lastenlauluhakemiston tekemisestä voisi perustaa jonkinlaisen hankkeen vedoten suomalaisen kulttuurin, musiikin hyötyjen, koulutuksen sekä varhaiskasvatuksen tukemiseen. Materiaalin helpompi saatavuus ja hankkeen ajankohtaisuus sen digitalisaation vuoksi voisi mahdollistaa apurahan hakemisen ja näin ollen saisimme tarvittavat resurssit vastata testiryhmän lastenlauluhakemistoon liittyviin kehitystoiveisiin. Myös alan liitot ja instituutiot, jotka maksavat musiikkileikkikoulun tuntien suunnittelusta, voisivat olla kiinnostuneita sähköisen lastenlauluhakemiston ideasta ja sen tukemisesta.

Lähteet

Aaltonen, Annu 2017. Musiikki varhaiskasvatuksen tukena päiväkotiarjessa. Opinnäytetyö. Satakunta: Sosiaalialan koulutusohjelma.

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/134527/Aaltonen_Annu.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (Luettu: 03.04.2019)

Alsti-Lehtonen, Irene 2017. Virtuaalimuskarin taigaa. Varhaisiän musiikkikasvatus verkkoympäristössä. Helsinki: Metropolia ammattikorkeakoulu.

<https://www.metropolia.fi/fileadmin/user_upload/Kulttuuri/Musiikki/Virtuaalimuskari_valokuvat/Virtuaalimuskarin_taigaa.pdf> (Luettu 13.02.2019, klo 20:40)

Gisladottir, Elfa, Perkiö, Soili, Valsdottir, Kristin, Ingvadottir, Nanna, Seppänen, Elisa 2018. Nordic Sounds. <<https://www.nordicsounds.info/app/#/0/page/270>> (Luettu 27.04.2019 klo 14:47)

Haavisto, Elina 2017. Tulevaisuuden vamuka. Varhaisiän musiikkikasvattajien työnkuva nyt ja tulevaisuudessa. Opinnäytetyö. Helsinki: Metropolia ammattikorkeakoulu. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/136181/Haavisto_Elina.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (Luettu 23.11.2018)

Halonen, K. 2011. Pioneerihenkeä, riskinottoa ja luovuutta. Liiketoimintaperusteiset hyvinvointipalvelut muusikon työllistäjänä. Muusikko eilen, tänään ja huomenna. Näkökulmia musiikkialan osaamistarpeisiin. Sibelius-akatemian selvityksiä ja raportteja 13/2011, 83-93.

Halonen, Pietu 2018. Musiikinopettaja, toimitusjohtaja, yrittäjä. Haastattelu: 25.01.2018

Hooli, Marjut, Pörhölä, Katarina 2018. Muuttuva varhaiskasvatus. Digitalisaatio kasvatuksen ja oppimisen tukena varhaiskasvatuksessa. Opinnäytetyö. Kemi: Lapin ammattikorkeakoulu. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/154830/Opinnaytetyo_Muuttuva%20varhaiskasvatus_Hooli_Porhola_2018_pdf.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (Luettu 11.01.2019)

Huottilainen, Minna 2009. Musiikillinen vuorovaikutus ja oppiminen sikiö- ja vauva-aikana. Musiikkikasvatus: Näkökulmia kasvatukseen, opetukseen ja tutkimukseen. Toim: Jukka Louhivuori, Pirkko Paananen, Lauri Väkevä. Suomen musiikkikasvatusseura ry – FiSME ry. Saatavilla sähköisesti <<https://fisme.fi/wp-content/uploads/2017/08/Musiikillinen-oppiminen-ja-vuorovaikutus-sikiö-ja-vauva-aikana-Huottilainen.pdf>> (Luettu 03.04.2019)

Itkonen, Juha 26.10.2015. Blogi: Kiihdyttääkö digitalisaatio talouskasvua? <<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2015-2/kiihdyttaako-digitalisaatio-talouskasvua/>> (Luettu 10.02.2019, klo 19:30)

Kauppi, Susanna, Kosonen, Satu, Kupiainen, Eveliina, Miettinen, Jarkko, Rouvinen, Päivi 30.4.2018. Kokemuksia digitalisoituneesta oppimisympäristöstä. Elinikäisen ohjauksen verkkolehti. <<https://verkkolehdet.jamk.fi/elo/2018/04/30/kokemuksia-digitalisoituneesta-oppimisymparistosta/>> (Luettu 29.04.2019, klo 11:43)

Koppinen, M. 2013. Muskari on kielletty helsinkiläisissä päiväkodeissa. Helsingin Sanomat 08.10.2013.

Korkka, Mari 2011. Lapsi ja musiikki. Musiikinopetuksen ja musiikkiharrastuksen merkitys lapsen kehityksessä viimeaikaisten tutkimusten mukaan. Opinnäytetyö. Lahti: Lahden ammattikorkeakoulu. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/30228/Korkka_Mari.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (Luettu 20.02.2019, klo 17:30)

Krokkfors, Maisa 2017. Laulaminen. Anne Lindeberg-Piironen, Inkeri Ruokonen (toim.): Musiikki varhaiskasvatuksessa. Classicus Oy: Classicus Oy. 143-178

Lindeberg-Piironen, Anne, Ruokonen, Inkeri 2017. Lapsi ja Musiikki. Anne Lindeberg-Piironen, Inkeri Ruokonen (toim.): Musiikki varhaiskasvatuksessa. Classicus Oy: Classicus Oy. 63-133.

Lindholm, Niklas 2007. Rockway. <<https://www.rockway.fi/etusivu/>> (Luettu 04.03.2019, klo 13:15)

Linnavalli, Tanja 2018. Totta vai tarua? Kahdeksan väitettä musiikin vaikutuksesta lapsen kehitykseen. Kielipolku: puheen- ja kielenkehityksen erikoislehti 1.2.2018. <<https://www.aivoliitto.fi/kielipolku/artikkelit/totta-vai-tarua-kahdeksan-vaitetta-musiikin-vaikutuksesta-lapsen-kehitykseen/>> (Luettu 20.02.2019)

Louhivuori, Jukka, Paananen, Pirkko, Väkevä, Lauri. 2009. Musiikkikasvatus. Näkökulmia kasvatukseen, opetukseen ja tutkimukseen. Sinkkonen, Jari. Musiikki – Yhtä aikaa yksilöllistä ja jaettua. (289-297) <[https://fisme.fi/wp-content/uploads/2017/08/Musiikki—yhta-aikaa-yksilöllistä-ja-jaettua-Sinkkonen.pdf](https://fisme.fi/wp-content/uploads/2017/08/Musiikki—yhta-aikaa-yksiloellista-ja-jaettua-Sinkkonen.pdf)> (Luettu 20.03.2018, klo 16:50)

Marjanen, K. 2005. Musiikkileikkikoulunopettaja, varhaismusiikkikasvatuksen ekspertti. Työelämä haasteena koulutukselle. Esimerkitapauksena Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Jyväskylän yliopisto. Musiikin laitos. Lisensiaatintyö.

Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy. 30.03.2017. <<http://www.nettimuskari.fi>> (Luettu 04.03.2019, klo 12:35)

Opetushallitus 2017. Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet <https://www.oph.fi/download/186919_Taiteen_perusopetuksen_yleisen_oppimaaran_opetussuunnitelman_perusteet_2017.pdf> (Luettu 29.1.2019, klo 19:18)

Paananen, Pirkko, Louhivuori, Jukka, Väkevä, Lauri 2009. Musiikkikasvatus-näkökulmia kasvatukseen, opetukseen ja tutkimukseen. Musiikillinen kyky, kehitysvaiheet ja yksilöllisyys. <[https://fisme.fi/wp-content/uploads/2017/08/Musiikillinen-kyky-kehitysvaiheet-ja-yksilöllisyys-Paananen.pdf](https://fisme.fi/wp-content/uploads/2017/08/Musiikillinen-kyky-kehitysvaiheet-ja-yksiloellisyys-Paananen.pdf)> (Luettu 18.1.2019)

Romu, Terhi 2014. Music Drive-In. <<http://www.musicdrivein.fi>> (Luettu 27.04.2019, klo 15:45)

RÄSÄNEN, Henrik (Dr.). 2014. Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät. Hämeen ammattikorkeakoulu. <http://www.hamk.fi/verkotot/kudos/menetelmat/Documents/4_Kvalitatiiviset_tutkimusmenetelmaet.pdf> (Luettu 13.2.2017, klo 16:00)

Saaranen-Kauppinen, Anita, Puusniekka, Anna. 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto [verkkojulkaisu]. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [ylläpitäjä ja tuottaja]. <<http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/>>. (Viitattu 09.04.2019.)

Suomen musiikkioppilaitosten liitto Ry. Musiikkileikkikoulut. Varhaisiän musiikkikasvatus. 2019. <<http://www.musicedu.fi/musiikin-opetus-suomessa/opiskelu/musiikkileikkikoulut-varhaisian-musiikkikasvatus/>> (Luettu 30.04.2019, klo: 17:36)

TAIKAVA. 2017. Taidekasvattajat varhaiskasvatuksessa. <<https://taikava.wordpress.com>> (Luettu 26.09.2017)

Taiteen perusopetusliitto. 2013. Opetuksen järjestäjän muistilista. <www.artsedu.fi/fi/taiteen_perusopetus/opetuksen_jarjestajan_muistilista> (Luettu 24.08.2017)

VaMO ry 2017b. Varhaisiän musiikinopetus. Monipuolista musiikin erityisosaamista – esite.

Älli, Sami 2010. Papunet. <<https://papunet.net>> (Luettu 27.04.2019, klo 14:45)

Liitteet

Liite 1. Lastenlauluhakemisto (linkki)

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1GzhnCiHPHJ073l2Otz202clr-hZlQ1QTorJH9hJy8ovs/edit#gid=0>

Liite 2. Lauluhakemiston käyttöohjeet

Valmiin lastenlauluhakemiston käyttöohjeet

Seuraavista ohjeista on apua tarkastellessa ja käyttäessä lastenlauluhakemistoa. Ohjeet on tarkoitettu valmiin lastenlauluhakemiston käyttöön.

1. Käyttö tietokoneella

1.1 Avaa linkki

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1GzhnCiHPHJ073l2Otz202clrhZlQ1QTorJH9hij8ovs/edit?usp=sharing>.

1.2 Päästyäsi hakemistoon, voit joko etsiä kappaleita selailemalla listaa hiiren rullalla tai näppäimistön nuolilla tai etsiä lauluja hakemistosta hakusanalla (kts. Hakeminen ja hakusanat).

1.3 Hakukentän saat näkyviin Mac-tietokoneilla painamalla cmd+⌘+F ja PC:llä painamalla Ctrl+F. Hakukenttä (Find in sheet) ilmestyy tietokoneesta riippuen toiseen yläkulmaan.

2. Käyttö älypuhelimella

2.1 Lataa puhelimeesi (Google) Sheets-sovellus.

2.2 Avaa linkki

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1GzhnCiHPHJ073l2Otz202clrhZlQ1QTorJH9hij8ovs/edit?usp=sharing> kyseisessä sovelluksessa. Varmista vielä, että olet avannut hakemiston oikeassa sovelluksessa, muuten et löydä "Etsi ja korvaa"-toimintoa.

2.3 Selaa listaa rullaamalla yhtä sormeasi ja suurennä nipistämällä kahta sormeasi näytöllä.

2.4 Klikkaa kolmea pistettä (...) ruudun yläkulmasta, ja klikkaa "Etsi ja korvaa". "Etsi ja korvaa"-valikko on sama etsintävalikko, kuin tietokone-versiossa. Etsi kappaleita kirjoittamalla "Etsi ja korvaa"-hakukenttään hakusanasi (kts. Hakeminen ja hakusanat). Jos sovellus pyytää sinua kirjoittamaan tekstiä tai kaavaa, paina yläkulmasta ✓-symbolia.

3. Hakusanat ja lauluhakemiston värikoodaus

3.1 Hakukentän hakusanat kannattaa kirjoittaa sanan perusmuodossa. Hakusanalla hakiessasi tuloksia saatata olla useampi. Näet hakukentän oikeasta laidasta, montako tulosta hakusi on tuottanut (kuva 1).

TEOS	KAPPALE	SIVU	SÄV/SAN/SÖV. SÄVELLAJI	AMBITUS	TEEMA	TAHTILAJI	AVAINSANAT
2 Suuri Lestienkukka 1							
3 Suuri Lestienkukka	Laulukamme	5	Amerikkalainen I F-duuri	c1-c2	alkulaulu		4/4 kaanon, ilo, iloisen, laulaminen
4 Suuri Lestienkukka	Välityys	6	Jukka Rautainen F-duuri	bb-bb1	ytityys		6/8 ytityä, kahdestaan, unelollisuus, hauska, turvallisuus, kaveri, ilo, hyppiä, pomppia, paistata kättä
5 Suuri Lestienkukka	Eiä ymmärsin?	7	Peter Onk, sov. C-duuri	c1-c2	ytityys		2/4 ytityä, välitimen, ymmärtäminen, kutsuta kutsu
6 Suuri Lestienkukka	Ystäväni, tuttava	8	Suomalainen kar D-duuri	a-b1	ytityys		2/4 ystävä, ytityä, tuttava, käläysten, pyöriä, pyörimässä, seläysten, vienytyt, hyvästi
7 Suuri Lestienkukka	Karuselli	9	Piinlaulu, sov. D1 Bb-duuri	bb-bb1	huvipästä		2/2 piirileikki, Hertat, Tertut, Majat, pyöriä, ratastaa, hevonen, karuselli, lapset, silmät, rauus, suu, ylös,
8 Suuri Lestienkukka	Vihreä valo	10	Tanskalainen kar C-duuri	c1-a1	läänne		2/2 vihreä, valo, katu, suopile, kukaan, lauletti, odota, keltainen, katsoa, väen, okei, purainen, kateeli
9 Suuri Lestienkukka	Uinalla	10-11	Vaaleko Samuli, a D-duuri	a-b1	huvipästä		4/4 karuselli, soittaa, lauletti, viidaksi, kummalla, unelmoida, ulkoilmaelämys, kuu, juna, maailmanpyöriä
10 Suuri Lestienkukka	Hassu juttu	12	Hollantilainen kar C-duuri	c1-c2	hassutele		2/4 ahven, pelätä, vetä, ihmettä, hihhi, hahaha, kuulla, hassumpaa, veturi, lentä, hevonen, ammuu, o
11 Suuri Lestienkukka	Lörpötys	13	Marjatta Pokela, C-duuri	c1-c2	hassutele		3/4 lampsu, pampsu, paksu, ruuta, nimittely laula, laula, liru, loru, loru, poru, rita, löpö, höpö, lei
12 Suuri Lestienkukka	Kolme rumpalpo	14-15	Nils Söderström, C-duuri	c1-c2	matka		6/8 rumpalpo, matkominen, rumpu, iluun, lauletti, parhassa, kahruppu, dumble, kummi, nelli
13 Suuri Lestienkukka	Kissanukuman ka	16	Georg Riedel, sov E-duuri	a-cie2	henkilöt		2/4 dokkua, kija, villi, Esmerl, tempu, kullei, jekut, tarina, saatu, kuuntele, puhantelo
14 Suuri Lestienkukka	Olin marjamatka	17	Alice Tegnér, sov D-duuri	a-b1	matka		2/2 marjalla, kallei
15 Suuri Lestienkukka	Magdalena	18	Kaj Chydenius, C-duuri	b-a1	henkilöt		12/8 tarina, tyttö, haisutele, tanssi, lauletti, hahmo, fantasia, pikkunen
16 Suuri Lestienkukka	Cranio	20	Brasililainen kar E-duuri	a-b1	henkilöt		2/2 piirileikki, pirttinen, vuorottelu, nimileikki, tanssi, laulu
17 Suuri Lestienkukka	Minä olen pikkui	21	Suomalainen kar d-molli	a-c2	henkilöt		2/4 piirileikki, pieni tyttö, tikuta
18 Suuri Lestienkukka	Käsiäulu	22-23	Gullan Bornemar D-duuri	cs1-a1	viikorpäivä		2/4 värit, käsi, viikorpäivä, ammatit, leikkilaulu, tarina
19 Suuri Lestienkukka	Hylyty nuke	25-26	Georg Malmsten D-duuri	a-d2	lelut		2/2 nukke, duuri-molli -vahtia, suutinen, toinen, kienityä, opetus, vanhaa uutta, arvo, huolellisuus,
20 Suuri Lestienkukka	Leikkulu	26-27	Tom Petten, sov D-duuri	a-d2	lelut		2/2 leikkilaulu, tarina, arvotus, vempun, villuun, mielikuvitus, leikkijärjestyminen, leikintegratio
21 Suuri Lestienkukka	Puuhevonon	28-29	Kari Tuomisaari, D-duuri	a-b1	lelut		2/4 puuhevonon, toivomus, ratsastus, ravuus
22 Suuri Lestienkukka	Teddykarhu Taty	30-31	Lars Berghagen, C-duuri	c1-c2	lelut		4/4 tarina, leikki, ytityä, hyvä mieli, turvatele, siirtymäotoksi, nalle, mesikämnen
23 Suuri Lestienkukka	Kakoni kuoli	31	Ranskalainen kar D-duuri	a-b1	lennat		4/4 kuolema, pönnö, kälätyä, astelohajotus
24 Suuri Lestienkukka	Rai ritia	32-33	Suomalainen kar Bb-duuri	bb-bb1	tanssi		2/4 paritanssi, kunnioitus, tanssi, kunnia, pyöriä, kohtelisuus, kohtelias
25 Suuri Lestienkukka	Sormileikki	33	Kansansävelmä, Eb-duuri	bb-bb1	kädet		2/2 sormet, hienomotoriikka
26 Suuri Lestienkukka	Numerot	34	Englantilainen ka D-duuri	d1-b1	numerot		2/2 laskeminen, kelloaika, kelloajat, järjesty
27 Suuri Lestienkukka	Käsiäleikki	34-35	Kansansävelmä, C-duuri	c1-c2	hassutele		3/4 laulutus, kahvileikki, viittä, hauskia, ammuntia, äänenkäyttö, äänihajotukset, kaksiminen
28 Suuri Lestienkukka	Punasaappaat	36-37	Kansansävelmä, d-molli	a-d2	vaatteet		2/2 saappaat, kumisaappaat, rautasaappaat, lahisaappaat, rakkaustarina, petteymys, tanssi, kengät, mu
29 Suuri Lestienkukka	Bingo	38	Amerikkalainen I F-duuri	c1-bb1	eläimet		2/4 kissa, bingo, lauletti, musiikkilukuta
30 Suuri Lestienkukka	Vaikka on saati	39	Marjatta Pokela, F-duuri	c1-c2	henkilöt		2/2 saati, tarina, opetus, into, harkkia, munat, erillisuus

Kuva 1. Oikeassa yläkulmassa näkyvästä hakukentästä näkyy, että hakusana "karhu" tuotti 14 tulosta. "1 of 14" tarkoittaa, että olet ensimmäisessä tuloksessa hakemistostasi, ja se näkyy lauluhakemistossa vihreänä soluna. "1 of 14"-tekstin oikealla puolella olevilla nuolilla voit siirtyä suoraan seuraavaan hakutulokseen.

3.2 Voit tarkastella eri tuloksia käyttämällä hakukentän vieressä olevia nuolia (kuva 2). Kun klikkaat nuolta alaspäin, näet mikä hakutulos on kyseessä. HUOM! Vihreä korostus näyttää sinulle kohdan, jossa hakusanasi on (kts. kuva 2).

Voit hakea lauluja:

- kappaleen nimellä (Karhunpoika sairastaa, Orava, Lörpötys)
- ambituksella (d1-a1, a-d2)
- sävellajilla (d-molli, A-duuri)
- tahtiosoituksella (3/4, 2/2, 4/4, 6/8)
- teemalla (vuodenajat, eläimet, perhe, juhla)
- säveltäjällä, sanoittajalla, tai tekijällä (Soili Perkiö, Saksalainen kansanlaulu, Hannele Huovi)